

Vaduguns

Piektīdiens ● 2018. gada 12. oktobris

CENA tirdzniecībā 0,68 EUR

Svin jubileju

13.

Īsziņas

Piesaki pretendentus gada balvai uzņēmējdarbībā

Vēl tikai šodien, 12. oktobrī, ir iespēja pieteikt pretendentus Balvu novada pašvaldības izsludinātajam konkursam deviņās nominācijās "Balvu novada gada balva uzņēmējdarbībā". Konkursā izsludināts ar mērķi apzināt un godināt Balvu novada uzņēmējus, kuri aktīvi un godprātīgi darbojas savā nozarē, sekmējot uzņēmējdarbības vides attīstību novadā, kā arī veicināt Balvu novada uzņēmējumu atpazīstamību, popularizējot labas uzņēmējdarbības prakses piemērus Balvu novadā, kā arī stiprināt lokālpatriotismu. Pretendenti dalībai konkursā – pašnodarbinātie, komersanti, komercsabiedrības, kas reģistrējušies un saimniecisko darbību veic Balvu novadā un kuru kapitāla daļu turētājs nav Balvu novada pašvaldība. Pieteikuma anketas iesniegumas Balvu novada pašvaldībā, 28. kabinetā pie sekretāres Bērzpils ielā 1A, vai sūtot pa pastu uz adresi: Balvu novada pašvaldība, Bērzpils iela 1A, Balvi, LV – 4501.

Baltinavieši meklē savu novada lepnumu

Baltinavas novada pašvaldība meklē savu "Baltinavas novada lepnumu". Balvas saņemšanai var izvirzīt ikvienu personu, kura ar mērķtiecīgu un nesavītu darbu veicinājusi novada attīstību vai popularizējusi novadu ārpus tā robežām dažādās jomās. Pretendentus balvas saņemšanai var izvirzīt jebkura fiziska vai juridiska persona ne vēlāk kā līdz šī gada 15. oktobrim, iesniedzot rakstisku ierosinājumu jeb aizpildītu anketu Baltinavas novada domē. Viens pieteicējs var izvirzīt ne vairāk kā vienu pretendantu. Pieteikuma anketas papīra formātā pieejamas Baltinavas veikalos, aptiekā, kā arī domes 1. stāvā.

Laikraksta "Vaduguns" redakcija nestrādās

Otrdiens, 16. oktobrī, laikraksta "Vaduguns" redakcija būs slēgta. Tāpat nebūs iespējas iesniegt sludinājumus Viljakā.

Nākamajā
Vadugūnā

- Kas notiek uz gājeju pārejām?
Dodamies reidā ar polioju

- Bērzpili izbauda dzīves patieso garšu
Mārtiņš Daugulis – par Latgali un politiku

Foto - no personīgā arhīva

Mūžība svecīšu liesmās

Artūrs Ločmelis

Oktobris jau teju pusē, dienas klūst arvien īsākas, naktis - garākas. Tumšās diennakts stundas simboliski palīdz kliedēt Mirušo piemiņas diena jeb Svecīšu vakars, kad īpaši atceramies un Dieva priekšā pieminam savus aizgājušos tuviniekus.

Kupravas katoļu draudzes priesteris Fēlikss Šneveļš atgādina vēstures likločus un stāsta, ka Svecīšu vakars ir padomju laikos radusies tradīcija. To ieviesa kā alternatīvu baznīcas aizlūgumam par mirušajiem, lai propagandētu ateismu, bet ticību Dievam un šo reliģisko pasākumu aizstātu ar laicīgām tradīcijām. Savukārt, kad padomju vara beidza pastāvēt, iedzīvotāju vēlme pēc Svecīšu vakariem bija tik liela, ka šī tradīcija Latvijas sabiedrībā turpina dzīvot un, īpaši Latgalē, kļuvusi

par neatņemamu ikgadēju reliģisku pasākumu rudenī. "Svecīšu vakari ir laiks, kas rosina pārdomāt, ka laicīgā pasaule ir pārejoša un skats jāvērš uz Dieva pusi. Savukārt svecīšu iedegšana simbolizē cerību un gaismu, kas cilvēkam atgādina par mūžīgo dzīvi. Ielegta svecīte simbolizē arī Jēzu Kristu - pasaules gaismu, kas ar labajiem darbiem un domām aicina būt par gaismas nesējiem un spīdeļkiem citu cilvēku priekšā, lai ikviens redzētu pareizo ceļu. Pretējā gadījumā atliek vien doties pa tumsas un maldu ceļu, kur var paklupt. Staigājiet gaismā!" aicina F. Šneveļš.

Atgādinām, ka Svecīšu vakaru laiki mūspuses kapsētās pieejami laikraksta "Vaduguns" mājaslapā www.vaduguns.lv.

Nākamgad audzēs atkal.

5. lpp.

Tilžas katoļu baznīcā atjaunota koka grīda.

3. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 37 dienas!

Nedēļas jautājums

Artūrs Ločmelis

Kā vērtējat Saeimas vēlēšanu rezultātus?

KRIŠS no Balviem: Balsoju par "Latvijas reģionu apvienību". Partija gan Saeimā neiekļuva. Arī kopumā vēlēšanu iznākums nav tāds, kādu biju gaidījis. Tājā pašā laikā esmu apmierināts, ka labus rezultātus nesasniedza tā dēvētās vecās partijas un politiķi. Domāju, turpmākos četru gadus Latvijas labklājībā nekas nemainīsies. Iespējams, būs vēl slīktāk. Tāpat neuzskatu par trūkumu faktu, ka Saeimā neiekļuva neviens no mūspuses deputātu kandidātiem. Lai strādātu par Saeimas deputātu, jābūt pieredzei.

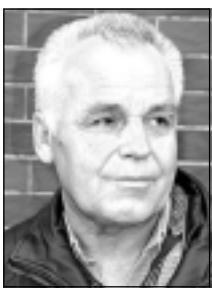

ELITA, dzīvo Tilžā: Protams, vēlēšanās piedalījos. Tas ir katra pilsoņa pienākums. Par ko balsoju, gan neatklāšu, bet tā bija viena no partijām, kas iekļuva Saeimā. Domāju, pārmaiņām jābūt, jo Saeimā iekļuva diezgan daudz jaunu cilvēku. Tādēļ ir cerība, ka šīs pārmaiņas Latvijas iedzīvotājiem nesis kaut ko labu. Par to, ka Saeimā neiekļuva neviens no mūspuses cilvēkiem, gan žēl. Domāju, viņi noteikti neaizmirstu par savu dzimto pusi un izmantotu iespējas. Lai vai kā, Saeimas deputāti atbalstītu savējos ļaudis.

KASPARS no Viļakas: Nedz es, nedz sieva vēlēšanās nepiedalījāmies. To gan nedarijām principu vadīti, bet objektīvu iemeslu dēļ novēlēt gluži vienkārši nepaspējām. Savas balsis atdotu par Artusa Kaimīņa pārstāvēto partiju "KPV LV". Viņš cēnšas darboties atlāti. Kaut vai ar videokameru parāda, kā notiek darbs Saeimā. Savukārt tas, ka parlamentā neiekļuva neviens mūspuses cilvēks, mūsuprāt, absolūti neko nemaina.

Jebkurā gadījumā ceram, ka turpmāko četru gadu laikā būs pozitīvas pārmaiņas. Mūsuprāt, valsts viru galvenais darbs ir samazināt nodokļus.

JĀNIS, dzīvo Vectilžā: Pēc vēlēšanām jābūt pārmaiņām. Galu galā nevar taču būt tā, ka gadi iet, bet nekas nemainās. Grūti gan pateikt, vai tas, ka Saeimā neievēlēja nevienu mūspuses cilvēku, vairāk vērtējams pozitīvi vai negatīvi. Jebkurā gadījumā pie varas esošajiem jāparūpējas, lai būtu lielakas pensijas, mazāki nodokļi un lielākas algas. Darāmo darbu saraksts ir garš, kuru izpildi pacietīgi gaida Latvijas tauta.

ALEKSANDRS no Balviem: Savulaik vēlēšanās piedalījos, pēdējā laikā gan nē. Nekas jau nemainās – kā dzīvojām, tā turpināsim to darīt! Piemēram, Latgalē labklājība ir tālu no vēlamā. Ja aiziešu nobalsot, vai klūs labāk? Galvenais, lai cilvēkiem būtu darbs. Ja nav darba un alga maza, ko lai cilvēks iesāk? Tas ir pats svarīgākais, par ko valstij jādomā.

MANA NEDĒĻA

Nedēļa sākās jauki. Bija bērni, kas vēl pirmsdien atnesa puķes, jo pirmā oktobra svētdiena ir Skolotāju diena, kas rakstīts pat vairākos kalendāros. Skolotāju dienu vienkopus Balvu novada pedagoģi atzīmē nedēļas nogalē, kad notiks pasākums "Gada balva izglītībā 2018", uz kuru pošos arī es. Ar saviem pirmsskolas izglītības iestādes piecgadīgajiem un sešgadīgajiem bērniem šonedēļ baudījām rudens burvību, kas prieceja ar krāsinām koku lapām. Novācot *dārziņa* telpās izkārtoto ražas izstādi, vēlreiz ar bērniem pārrunājām augļu un dārzeņu nozīmi mūsu dzīvē. Aplūkojām, kādi tie izskatās, noskaidrojām, ka sīpoli, piemēram, ir gan balti, gan dzelteni, gan sarkani. Šonedēļ, kas ir Putras nedēļa, vadītājas atnestajā multivārāmajā katlā vārijām "Draudzības putru" no riņiem, griķiem un auzu pārslām. Protams, neizpalika arī mācības, kurās aktīvi izmantojam interaktīvo tāfeli, kā arī Džimbas nodarbības bērnu drošībai, kas notiek reizi nedēļā.

DACE BRATUŠKINA, Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestādes skolotāja

No vēstulēm

Par iedzīvotāju vēlmēm un interesēm intereses nav

Izlasot laikrakstā "Vaduguns" rakstu par konkursu "Ģimenei draudzīgākā pašvaldība", radās dažas pārdomas un atzinās. Arī es balsoju gan aizvadītajā, gan šajā gadā par draudzīgāko pašvaldību. Protams, vadoties pēc savas pieredzes un uzskatiem. Cik noprotat, tad tā nav pašvaldība (Rugāju novads), kurā joprojām esmu deklarēta, kurai maksāju nodokļus. Balsoju par pašvaldībām, kur mācās mans dēls, kur dzīvoju un strādāju pati. Lai nerastos vienpusīgs priekšstats par pašvaldību atbalstu ģimenēm ar bērniem, lai lasītājs zinātu, ka citas pašvaldības ir vēl draudzīgākas, vēlos pastāstīt, piemēram, par Ciblas novadu. Arī tur bērniem un jauniešiem ir brīvpusdienas, tiek nodrošināts transports nokļūšanai uz skolu un atpakaļ, ik gadu skolēni dodas ekskursijās (šovasar, piemēram, bija Ventspili), mācību gada noslēgumā skolēni saņem naudas balvas, Ziemassvētkos – saldumu paciņas u.c. Turklat vidusskolēniem ik mēnesi, ja vidējais vērtējums ir vismaz 7 balles, maksā stipendijas, kā arī daļēji apmaksā autovadītāju kursus. Priecājos, ka mans bērns mācās skolā, ko vada sirsniņa, gudra un cienījama direktore, kura rūpējas par skolēniem, cenšas palīdzēt gan bērniem, gan viņu vecākiem (piemēram, ar viņas gādību mans dēls pavadija nedēļu Vācijā), kura, atšķirībā no kādas citas skolas, neatļaujas rakstīt un sūtit žurnālistei sevi un citus pazemojošas īzšīnjas.

Domāju, ka pašvaldību var saukt par draudzīgu ģimenei ar bērniem tad, ja tā gan vārdos, gan darbos apliecinā savu atbalstu. Kaut vai tās pašas saldumu paciņas Ziemassvētkos – ja skolēni nemācās novada skolā, tad viņem nekas nepienākas, viņi it kā ir zuduši šim novadam. Bet viņi te ir deklarēti, te dzimuši un auguši, te lielākoties dzīvo vai maksā nodokļus viņu vecāki! Vai bērniem jāatbild par to, ka viņi nevar te dzītot, ka viņu vecākiem te nav darba?

Protams, viss ir atkarīgs no cilvēkiem, kuri atrodas pie varas konkrētajā pašvaldībā, cik daudz viņi vēlas darboties savā, savējo un to pārējo interesēs, vai viņi spēj attīstīt novadu (radīt vidi, kur cilvēki grib un var dzīvot, nevis ierasties, lai, piemēram, aplūkotu, atvainojet, muļķīgās cilvēku siluetu figūras), vai prot atšķirt sevi no pašvaldības (piešķirot finansējumu, ieklausīties arī citos viedokļos, jo ne jau no savas kabatas maksā, piemēram, par kāda ceļa posma asfaltēšanu, bet no nodokļu maksātāju naudas). Varbūt labāk vajadzētu padomāt par to, kā strādāt visu novada cilvēku labā, kā izpildīt pirmsvēlēšanu

soliņus, kur, piemēram, programmā rakstīts - rikot tikšanos ar iedzīvotājiem, lai uzklāsitu vēlmes un vajadzības. Pēc vēlēšanām pagājis vairāk nekā gads, bet kaut kā nav ne redzēts, ne dzirdēts aicinājums uz tikšanos. Un atkal rodas iespāids, ka neviens nav ieinteresēts zināt iedzīvotāju vēlmes un vajadzības. Šķiet, ka tik labi pašiem un savējiem. Lai jums labi klājas!

Klūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsuprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

AIJA SOCKA, skolotāja

Zīvs pūst no galvas

Lielākais gada notikums – 13. Saeimas vēlēšanas - jau aiz muguras. Vieni priečīgi berzē rokas, jo piepildījies lielākais dzīves sapnis un nu būs iespēja pasēdēt vienā no 100 valsts svarīgākajiem krēsliem, savukārt otri slīgāt depresijā par to, ka šāda iespēja aizgājusi gar degunu. Viss jau būtu labi, jo, kā teikt, katrs saņem pēc noplēniem, ja ne šokējošā ziņa par kompensācijām. Lasiņu, ka ziņu aģentūra LETA aprēķinājusi, - Saeimas mandātus zaudējušajiem deputātiem valsts kompensācijās varētu izmaksāt aptuveni 400 000 euro – vienreizēju pabalstu katram trīs mēnešalgu apmērā. Iedomājieties tikai – 400 000 euro! Tā ir liela nauda! Laikā, kad teju katru dienu sociālajos portālos lasām par lūgumu ziedot bērniem un jauniem cilvēkiem, kuriem valsts naudas trūkuma dēļ palīdzību atteikusi. Un par ko šī nauda deputātiem pienāktos? Par to, ka tauta izteikusi neuzticību par slīkti padarītu darbu? Vai arī parastajam *mirstīgajam*, kuru darba devējs kaut kādu iemeslu dēļ atbrīvo no darba, izmaksā pabalstu trīs algu apmērā? Kaut kā neesmu dzirdējusi. Un mēs vēl gaidām un ceram uz katru nākamo valdību. Sak, varbūt viņi būs tie, kuriem beidzot rūpēs tautas labklājība. Bet, miljē mani, i neceriet. Ne jau velti ir tāds teicēns - zīvs pūst no galvas. Kamēr tur, augšā, neviens nepieņems saprātīgus lēmumus, kas vispirms attieksies uz pašiem, nemainīsies nekas. Diemžēl...

Janīna BALVOS

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"Katrū rītu eju gar Balvu viesnīcu un vienmēr ceru, ka beidzot būs savāktas nobirušās lapas, kas tagad jau veido krietnu kārtu. Iepriekšējie saimnieki ļoti rūpējās par apkārtēju tirību, ko nevar teikt par pašreizējiem saimniekiem. Par mūsu pilsētu iespāids rodas jau par apkārti pie viesnīcas, kur iegriežas iebraucēji, lai pārnakšņotu," savas domas izteica balveniete.

Šogad oktobris ir silts, bet pilsētā jau noņemti visi ziedi, kas vēl varēja priečēt ar savu krāsainību. Bija grūti noskatīties, ka noņem ziedus no laternu stabiem, kas tagad ziedēja visā

krāšņumā. Vai tiešām labāk skatīties uz tukšajiem, melnajiem zemes laukumiem parkā, nekā priečāties par krāsu bagātību? "Saprotu, ka jāņoņem salnu nokostās puķes, bet vēl jau pilsētā salna nav bijusi," piebilda zvanītāja.

Uz laikraksta "Vaduguns" autoatbildētāju piezīmējā lasītāja, kura pauða nozīmē, ka Saeimā neievēlēja nevienu no mūspuses deputātu kandidātiem. "Lai arī tīcības politiķiem praktiski nav, tomēr žēl, ka Saeimā nebūs pārstāvēta Ziemeļlatgale. Galu galā, lai arī cilvēku, nokļūstot *siltajā* Saeimas deputāta krēslā, droši vien vairāk nodarbina domas par kaut ko citu, nevis savu dzimto

Latvijas pilsētu, ik pa laikam deputāts *izspiež* kādu labumu arī savējiem. Bet varbūt turpmāko četru gadu laikā kāds no mūspuses deputātu kandidātiem iekļūs Saeimā? Runa ir par tiem, kuri palikuši kā pirmie aiz strīpas. Visbeidzot ir ļoti žēl, ka politiķi ar daudzajiem solijumiem cilvēkus atceras pirms vēlēšanām. Ir sajūta, ka pirmsvēlēšanu laikā viņi gatavi burtiski mesties ceļos un rāpot katru vēlētāja priekšā. Tagad, kad pirmsvēlēšanu laiks beidzies, atkal iestāsies nodevīgs klusums un vēlētāju atcerēsies tikai pēc četriem gadiem. Protams, prieks, ka vēlētājs vairs nav tik liels muļķis un uz lētiem politiķu solijumiem tik ļoti vairs neuzķeras," spriež kāda balveniete.

Balvu Sakrālās kultūras centram - 10!

Vārti atvērti ikvienam

Sanita Karavoičika

Apaļi desmit pastāvēšanas gadi! Tieši tik lielu jubileju pavisam nesen atzīmēja Balvu Sakrālās kultūras centrs. Dzimšanas dienas svīnību centrālais notikums bija prāvesta Mārtiņa Kluša celebrētā Svētā Mise profesionālu mūziķu pavadijumā, pēc kuras visi pulcējās Sakrālajā centrā, lai kopā atskatītos uz desmit gadu garumā paveikto un piedzīvoto.

28.septembrī, precīzi pirms 10 gadiem, Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis iesvētīja Balvu Sakrālās kultūras centru, kas šajā laikā daudziem balveniešiem un mūspuses cilvēkiem kļuvis par vēl vienu svarīgu dzīves pieturas punktu. Savukārt nu jau ceturto gadu par savu darbavietu to sauc balveniete Aija Putniņa. Viņa ar lepnumu un gandarījumu stāsta, ka šī skaistā ēka, ko savulaik balvenieši saņēmuši kā dāvanu ar prāvesta Jāņa Bārtuļa gādību, ar katru gadu kļūst arvien pieprasītāka un apmeklētāka. Par to, protams, neviltots prieks un gandarījums.

Savos svētkos lūdzas dubultā

Desmit gadi ir pietiekami nopietns atskaites punkts. Aija Putniņa stāsta, ka šī jubileja iekrita teju vienā laikā ar pāvesta Franciska vizīti Latvijā, kas ir lielākais notikums ikvienā kristieša dzīvē. Tādēļ bija skaidrs, ka Sakrālā centra jubileja ar vērienu un pompozitāti nesvinēs. "Taču galvenais, ko šajā jubilejas reizē vēlējāmies, tika izdarīts. Prāvests Mārtiņš Klušs noturēja Svēto Pateicības Misi pāvestam Jānim Bārtulim un visiem pārējiem, kuri pielikuši roku, lai šis centrs dzīvotu un attīstītos. Sajūtas bija vienkārši fantastiskas, jo šī bija tā reize, kad svētkus varējām izbaudīt no sirds. Ir tāds teiciens, ka dziedāšana ir dubultā lūgšana, un tā tas arī ir. Taču šoreiz paši Svētā Mises laikā nedziedājām - to daria trīs mūziķi ar fantastiskiem balss tembriem, kuri mēroja ceļu uz Balviem no Daugavpils. Sajutāmies patiesām kā svētkos, jo galvenais bija iespēja palūgties par cilvēkiem, kuri šo ēku cēluši un uzdāvinājuši, lai varam dzivot, strādāt, aicināt un rādīt ciemiņiem," teic centra vadītāja.

Kāda tad ir Sakrālā kultūras centra pamatlīdzība? Aija Putniņai atbilde uz šo jautājumu nav jādomā - tā ir vieta, kur gūt zināšanas par patiesajām garīgām vērtībām. Tā ir kultūras iestāde, kurā ir skatāmas izstādes, filmas, teātra izrādes un citi kultūras pasākumi dažādu konfesiju cilvēku saliedešanai, apmācīšanai un kopīgai laika pavadišanai. "Mēs visi zinām, ka ir luterānu, katoļu, pareizticīgo baznīcas, bet daudzi cilvēki uz šiem dievnamiem neiet. Viņi aizbildinās, - nē, nē, uz baznīcu nedos, jo tur neko nesaprotu un nemāku uzvesties. Savukārt Sakrālās kultūras centrs ir tā vieta, uz kuru var atrākt un te vienkārši pabūt ikviens. Iespējams, pienāks laiks, un cilvēks sevī sāks apjaust nepieciešamību pēc Dieva klātbūtnes un būs gatavs doties arī uz baznīcu. Te ir iespēja apgūt ticības pamatkursu,

Foto - no personīgā arhīva

Svētku dievkalpojums. Balvu Sakrālās kultūras centra jubilejas reizē prāvests Mārtiņš Klušs celebrēja Svēto Misi, kas bija kā pateicība pāvestam Jānim Bārtulim un visiem pārējiem, kuri pielikuši roku, lai šis centrs darbotos un attīstītos.

Alfas, Betas kursus, rekolekcijas. Uz to aicinām cilvēkus, lai iepazītu ticības lietas, īpaši nešķirojot, viņš katolis, luterāns vai pareizticīgais. Ari koncerti, kas pie mums notiek, filmas, ko demonstrējam, domātas ikvienam, kurš gatavs ienākt šajā ēkā. Ja reiz esam saņēmuši šādu dāvanu, tā jāpieņem ar pateicību," ir pārliecināta Aija Putniņa. Viņa neslēpj, ka vislielākais gandarījums pārņem, kad iebraucēji promejot pasaka, - mums ir uz ko tiekties. Šis ir tas brīdis, kad sirds gavilē, jo saproti, - viss, kas darīts, nav velti.

Tagad arī itāļu valodas kursi

Pašos Sakrālā centra atvēšanas pirmsākumos ēkā pārsvārā notika tikai lekcijas, bet tagad tam vārti vajā vienmēr. Jebkurš garāmejot var ienāk, apskatīties, kas notiek, pajautāt, kas interesē, vai, piemēram, izņemt no bibliotēkas kādu labu grāmatu vai žurnālu. Centra izstāžu zālē ik pēc mēneša tiek mainīta ekspozīcija, lai apmeklētājiem ir iespēja atkal redzēt kaut ko jaunu. Taču arī tas vēl nav viss. Ar prāvesta Mārtiņa Kluša iniciatīvu, kas nu jau veiksmīgi realizējusies dzīvē, pavisam nesen Sakrālās kultūras centrā sākušies bezmaksas itāļu valodas kursi. Cilvēki par tiem izrāda interesu, un šis fakti ir apsveicams. "Ne velti ir teiciens, ka jebkurā vietā un jebkurā darbā viss atkarīgs no cilvēka. Mūsu draudzes prāvests ir enerģisks, progresīvs un ar degsmi. Viņš iet laikam līdzi," ir pārliecināta Aija Putniņa.

Centra pastāvīgie apmeklētāji pārsvārā ir vecāka gadagājuma cilvēki, kuriem lielais darba skrējens jau beidzies un ir brīvāks laiks atpūtai. Taču tas nenozīmē, ka nenāk jaunāki. Nāk! Īpašs prieks Aijai par tiem, kuri ir ceļā, meklējumos, kuri, atrākot uz Sakrālās kultūras centru, atrod kaut ko sev. "Katram no mums ir sava celš, bet ir svarīga viena lieta, ko reizēm kļūdaini izdarām.

Prieks par padarīto. Sakrālā centra vadītāja Aija Putniņa ir pārliecināta, - balvenieši var lepoties, ka mums ir šāda ēka, jo Latvijā tāda ir vienīgā.

Ir lietas, kuras gribam uzspiest ar varu un nelaikā, un tas rada pretējo reakciju. Par to esmu pārliecinājusies arī personīgi. Jā, labu gribēdam, vēlamies pavirzīt cilvēku uz priekšu, palīdzēt, bet viņš tam vēl nav gatavs," teic centra vadītāja. Viņa atminas, kā, uzsākot darbu, tik ļoti gribējās iet uz ielas un aicināt cilvēkus - nāciet, pastāstišu savu pieredzi, tas ir tik forši! Bet tagad viņa sapratusi, ka katram tomēr ir sava laiks. "Esam atvērti un priecījamies par skaisto ēku, kas mums Balvos ir. Mans vēlējums - lai cilvēki nebaidās, lai nāk vienkārši aprūnāties, paskatīties, paņemt kādu grāmatu. Mūsu mājas vārti vienmēr ir vajā, jo, kamēr varam, tikmēr darām," teic Sakrālās kultūras centra vadītāja Aija Putniņa.

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis

Tilžas katoļu baznīcā atjaunota koka grīda

Ingrīda Zinkovska

Lielis un svētīgs darbs šovasar paveikts Tilžas Svētā Jāzepa Romas katoļu baznīcā - atjaunota baznīcas koka grīda, ko laika zobs bija krietni sabojājis. Tilžas katoļu baznīca ir lielākā koka baznīca Latvijā un teju simts gadus veca.

Lai uzsāktu baznīcas grīdas remontu, visu, kas atrodas uz grīdas baznīcas vidusdaļā, bija nepieciešams pārbīdīt uz citu telpu vai iznest no ēkas. Vispirms bija nepieciešams to atbrīvot no soliem un baznīcas mēbelēm, kas ir masīvi un smagi. Lielāko daļu baznīcas telpas no mēbelēm atbrīvoja sanākušie talcīnieki, draudzes locekļi. Veco grīdu strādnieki noaplēsa, lai jaunajai veidotu cementa pamatu. Tā kā baznīca ir valsts arhitektūras piemineklis, grīda bija jāatjauno tikai no koka.

Vislielākā problēmas bija ar grīdas remontu vietās, kur atradās baznīcas altāri, galvenokārt baznīcas centrālais altāris. Lai izņemtu sapuvušo koku, altāri nācās gan pacelt uz augšu, gan pārbīdīt, kas bija ļoti atbilstigs un smags darbs vārda tiešā nozīmē, jo altāra kolonas veidotās no masīvkoka. Draudzes vecākajam Andrejam Pīčukānam atklājums bija tas, ka centrālais altāris ir trīskāršais. "Pirma reizi mūžā redzu trīskāršo altāri. Neviens nezināja, ka Tilžas baznīcā ir trīskāršais altāris, kamēr nebija sākts remonts," viņš secināja. Koka grīdas atjaunošanai

Balvu novada pašvaldība gada sākumā Tilžas baznīcā piešķira 4575 eiro, taču ar šo summu nepietika. Kā līdzfinansējumu ieguldīt savu darbu, draudze vāca arī ziedojušus materiālus iegādei.

Baznīcas remonts ilga teju divus ar pusi mēnešus, kuru laikā Tilžas katoļu baznīcā dievkalpojumi notika gan ārā, zem klajas debess, gan uz cementa grīdas. Dievs un daba šogad gādāja par labiem laika apstākļiem. Jaunais draudzes prāvests Stanislav Prikulis ir pateicīgs visiem labdariem, kuri ar savu darbu, līdzekļiem un lūgšanām palīdzēja baznīcas atjaunošanā.

Baznīcā vēl nepieciešams remonts, tādēļ vajadzību daudz. Sarūsējuši jumta stiprinājuma āki, kas apdraud jumta drošību. Šogad turpinās baznīcas logu restaurācija, kas sākās jau pirms trim gadiem Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas kultūras pieminekļu izpētes, konservācijas un restaurācijas programmas finansējuma ietvaros.

Šī gada 1.janvārī stājās spēkā Sakrālā mantojuma finansēšanas likums, kas radīts, lai nodrošinātu valsts finansiālu atbalstu sakrālā mantojuma finansēšanai, valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā esošo kulta celtņu atjaunošanai. Baznīcas ir lauku un pilsētvides kultūras neatņemama sastāvdaļa gadu simtiem.

Zinību diena baznīcā. Kā katru gadu, arī šogad sakarā ar jaunā mācību gada sākumu Tilžas katoļu baznīcā notika dievkalpojums. Pagasta pārvaldes vadītāja Anna Bērziņa priecījas, ka baznīca pēc grīdas remonta ieguvusi jaunu, daudz skaistāku vizuālo izskatu, kļuvusi gaišāka. Nedaudz izmainīts arī baznīcas altāra izkārtojums. Baznīcas apmeklētāji tagad jūtas drošāk, jo vecā grīda brākšķēja visos stūros!

Saruna ar Gada balvas izglītībā kandidāti

Kopš bērnības sapņoja klūt par skolotāju

Balvu novada Gada balvai izglītībā, ko pasniegs 12.oktobrī, nominācijai “Par inovācijām izglītības iestādes darbībā” izvirzīto pedagogu vidū ir arī Balvu Valsts ģimnāzijas skolotāja IRINA KRIVOŠEJVA, kura skolēniem māca angļu un krievu valodu, kā arī aktīvi piedalās starptautisko “Erasmus+” projektu realizēšanā. Jau bērnībā sajutusi aicinājumu klūt par pedagogu, Irina joprojām nespēj sevi iedomāties neviens citā profesijā.

Absolvējusi Ludzas 2.vidusskolu, Irina iestājās toreizējā Rēzeknes Augstskolā, kur ieguva angļu valodas skolotājas specialitāti un vēlāk arī maģistra grādu pedagoģijā. 2006.gadā uzsākusi strādāt Bērzpils vidusskolā, jau pēc pāris mēnešiem jaunā speciāliste saņēma uzaicinājumu mācīt svešvalodu arī Eglaines pamatskolā. Taču nu jau piecus gadus viņa sevi sauc par Balvu Valsts ģimnāzijas skolotāju.

Kā no Eglaines nonācāt Balvos?

-Tā kā toreizējā ģimnāzijas angļu valodas skolotāja Dana no Kanādas grāsījās doties projām, direktore Inese Paidere uzaicināja mani pastrādāt - sākumā uz pāris dienām, bet vēlāk palikuši šeit pastāvīgā darbā. Taču arī no Eglaines pamatskolas nespēju šķirties. Sākot ar šo gadu, esmu jaunās direktore Ilzes Burkas vietniece izglītības jomā. Mēģinu abus darbus kaut kā apvienot. Ir svarīgi, ja jaunā amatā līdzās ir kāds cilvēks, ko pazīsti un uz kuru vari paļauties. Turklāt direktora vietnieces darbs ir citādāks, nekā vienkārši mācīšana. Tas neļauj stāvēt uz vietas, jo visu laiku jāapgūst kaut kas jauns, un man tas patik.

Paralēli ikdienas pedagoģiskajam darbam aktīvi iesaistīties “Erasmus+” projektu realizēšanā....

-31.augustā noslēdzās pirmais divu gadu projekts, kurā sadarbojāmies ar Turciju, Lietuvu, Itāliju un Portugāli. Vēl tikai jāiesniedz atskaite, un viss būs beidzies... Bet palikuši iespaidi un metodiskais piennesums. Šogad turpināsim direktore aizsāktu projektu, kurā bez mums vēl piedalās Somija, Spānija un Polija. Jau nākamnedēļ pie mums viesosies 12 skolēni un septiņi skolotāji no šīm valstīm. Turklāt ārzemju skolēnu ģimnāzijā uzņemsim pirmo reizi. Mūsu aktivitāšu tēma būs “Ir viena rase – cilvēce”. Tas būs saistīts ar ģenētikas, iedzīmības pētīšanu. Kopā ar skolotājiem pētīsim un salīdzināsim iedzīmību katrā no projekta dalībvalstīm. Brauksim arī ekskursijā uz Rīgu, apmeklēsim Okupācijas muzeju, Brīvdabas muzeju. Tā būs arī mūsu pirmā pierede, uzņemot ārzemju skolēnus viesīgimenē. Izmitināt bērnus pie sevis ir pieteikušās 12 balveniešu ģimenes. Esam iecerējuši kopā ar ciemiņiem sarīkot Eiropas vakariņas. Uzaicināsim arī viesīgimenes, piekodinot atnest savu visiecienītāko ēdienu. Diemžēl Balvos ir mazas iespējas pielietot praksē savas angļu valodas zināšanas vai kaut ko vairāk uzzināt par citām valstīm. Tādēļ Eiropas vakariņas būs laba iespēja vietējiem cilvēkiem parunāties angļu valodā.

Balvenieši labprāt piekrita uzņemt svešus bērnus savās mājās?

-Pat negaidīju, bet cilvēki izrādījās joti atsaucīgi. Ar lielu prieku atsaucās to audzēkņu tuvinieki, kuri jau pabijuši ārzmēs, mūsu pedagoģi piedalījās mācību mācīšanas aktivitātēs skolotājiem. Projekta metodiskais piennesums ir izveidotā e-grāmata, kurā apkopoti divu gadu laikā izstrādātie materiāli. Nupat to esam saņēmuši no Lietuvas kolēģiem, kuru pienākums bija šo e-grāmatu pabeigt, apkopojot materiālus. Pavismi drīz to publicēsim savā skolas mājas lapā. Uzskatu, ka projekts bija joti vērtīgs arī tādēļ, ka ne tikai svešvalodu skolotājiem, bet arī citu mācību priekšmetu pedagoģiem nācās visu darīt, runājot angļiski. Bilingvāli novadīt arī savu mācību stundu. Domāju, tas nebija viegli. Piemēram, matemātikas skolotājam novadīt stundu, izmantojot speciālos terminus angļu valodā, ir joti grūti.

Kādu labumu pedagoģiem sniedz iesaistīšanās šādos starptautiskos projektos?

-Iepriekšējā projektā biju tikai koordinatore, bet iesaistījās matemātikas, fizikas un bioloģijas skolotājas. Viesojoties ārzmēs, mūsu pedagoģi piedalījās mācību mācīšanas aktivitātēs skolotājiem. Projekta metodiskais piennesums ir izveidotā e-grāmata, kurā apkopoti divu gadu laikā izstrādātie materiāli. Nupat to esam saņēmuši no Lietuvas kolēģiem, kuru pienākums bija šo e-grāmatu pabeigt, apkopojot materiālus. Pavismi drīz to publicēsim savā skolas mājas lapā. Uzskatu, ka projekts bija joti vērtīgs arī tādēļ, ka ne tikai svešvalodu skolotājiem, bet arī citu mācību priekšmetu pedagoģiem nācās visu darīt, runājot angļiski. Bilingvāli novadīt arī savu mācību stundu. Domāju, tas nebija viegli. Piemēram, matemātikas skolotājam novadīt stundu, izmantojot speciālos terminus angļu valodā, ir joti grūti.

Kādas ir šī mācību gada projektu ieceres?

-Apstiprināts vēl viens “Erasmus+” projekts, ko koordinē mūsu direktore un kurā bez Latvijas iesaistīties arī Rumānijas, Slovēnijas un Turcijas dalībnieki. Tāpat vēl jāpabeidz gala

atskaite iepriekšējam projektam, kurā bijām vadošie koordinatori, bet nākamnedēļ uzņemsim ārzemju viesus. Jau novembrī sāksim rakstīt nākamo projektu. Tāda apņemšanās ir, kaut arī šogad skolai ir akreditācijas gads.

Kāpēc savulaik izvēlējāties tieši pedagoģa profesiju?

-Jau kopš bērnības joti gribēju klūt par skolotāju. Mīlākā rotaļa bija sasēdināt rindā visas lelles, katrai iedot burtnīcu un novadīt stundu. Man bija pat klases žurnāli, turklāt ne viens vien... Tēloju skolotāju jau kopš bērnības.

Vai neviens brīdi, pat pusaudža gados, nemainījāt domas?

-Nē. Nekad. Vienmēr esmu gribējusi klūt par skolotāju. Pat tagad domājot, kādu darbu vēl varētu strādāt, nekas cits nenāk prātā. Man darbs ar bērniem joti patik. Varbūt reizēm viņi ir pārāk skāļi, bet pie tā pierod. Galvenais ir būt saprotos.

Jums netraucē, ka izglītības sistēmā visu laiku notiek kaut kādas izmaiņas?

-Nē. No pārmaiņām es nebaidos. Ja vajadzēs, mācīsimies un darīsim. Laiks nevar stāvēt uz vietas. Izmaiņām ir jābūt. Mainās bērni, jāmainās arī skolotājam. Tāpēc tik daudz mācāmies, arī no ārzemju pieredzes. Aizbraucam, paskatāmies, pārbaudām – darbosies vai nedarboses – un tad pielietojam jauno pieredzi savās mācību stundās. Gribētos tikai, lai būtu vairāk laika sagatavoties, tad stundas būtu vienkārši kolosās. Man joti patik tieši stundas sagatavošanas process, taču ne vienmēr tam pietiek laika. Ja kaut ko mainīt, tad vajadzētu skolotājiem dot vairāk laika sagatavoties, jo tā nereti pietrūkst.

Kā izdodas līdzsvarot ģimenes un darba dzīvi?

-Man aug labi palīgi – divas meitas. Jaunākā Amēlija ir pirmklasniecīce, bet Angelīna mācās piektajā klasē. Man ir paveicies, jo abi bērni ir joti apzinīgi, īpaši Angelīna. Viņa ir joti gudra un ārkārtīgi centīga. Mācoties man vispār nav jāsēz viņai klāt. Pirmklasnieci Amēlijai gan jāpievērš mazliet vairāk uzmanības. Viņa visu dara, bet mamma tomēr vajag klāt. Vispār man ir paveicies ar meitām. Grūtākais jau ir izvadīt viņas uz mūzikas skolu, mazāko meitu arī uz sporta dejām. Tad tieku vēlāk mājās. Taču mācības mums grūtības nesagādā.

Vai vīrs palīdz mājas darbos?

-Vīrs strādā robežsardzē un parasti piecos vakarā jau ir mājās. Saimnieciskās lietās viņš joti palīdz. Par to man vispār nav jādomā. Bez vīra atbalsta būtu grūti.

Atliek laiks arī kādam valaspriekam?

-Tiem laika neatliek. Vienīgi strādāt dārzā man joti patik. Sevišķi pavasari, kad sakrājies nogurums, jo mācību gads iet uz beigām. Tad rušināšanās dārzā noņem stresu. Ar gurķīšu vai tomātiņu stādīšanu palīdz vīramātē, bet pati audzēju puķes. Manas mīlākās ir tulpes. Vasara joti skaisti zied rozes.

Kā aizvadījāt vasaras atvaiņinājumu?

-Vasara mums parasti ir draugu uzņemšanas un ciemošanās laiks. Satiekamies ar tiem, kurus nevarējām apciemot mācību gada laikā milzīgās aizņemības dēļ. Parasti kopā ar ģimenei dodamies kādā ceļojumā - uz Lietuvu vai Igauniju. Šovasar bijām Polijā, apskatījām Krakovu, Veļičkas sāls raktuvēs un skaistu pili. īpaši iespaidīgas bija sāls raktuvēs. Taču galvenais šajos braucienos, ka visa ģimene esam kopā.

Ar kādām sajūtām sagaidījāt Skolotāju dienu?

-Ar jaukām. Mājās negaidīti apsveica vīrs un bērni - uzdzīvināja man skaistu digitālo rokas pulksteni. Neko tajā dienā nedariju. Uzklājām galdu un kopā ar ģimenei atzīmējām Skolotāju dienu. Manējie joti novērtē, ka mamma ir skolotāja.

Cik svarīga Jums ir apkārtējo cilvēku atzinība, Jūsu darba novērtējums?

-Pagaidām esmu tik joti apkārvusies ar darbiem un vēl neesmu aptvērusi, ka mani izvirzīja nominācijai. Saņemšu vai nesaņemšu balvu, vairs nav tik būtiski. Joti iepriecināja, ka skolas pedagogu sanāksmē kolēģi vienbalsīgi izvirzīja tieši mani. Tas tomēr ir patikami. Novērtējums palīdz strādāt, jo saproti, ka to nedari velti, ka apkārtējie ievēro un viņiem to vajag.

Ir kādas jaunas ieceres šīm mācību gadam, ko noteikti gribētos paveikt?

-Gribu rakstīt jaunu pieteikumu “Erasmus+” projektam. Pirmo gadu, strādājot ģimnāzijā, esmu klases audzinātāja 8.b klasei. Tas man būs jauns amats. Esmu sākus viņiem pasniegt liderības stundas. Mācu, ko nozīmē būt liderim, kas

Skolotāja pēc sirds aicinājuma. Gados jaunā un enerģiskā Irina izstāro pārliecību un dzīvesprieku, kas aizrauj ne tikai skolēnus, bet arī viņas kolēģus. Par šo profesiju sapņojusi kopš mazotnes, Irina joprojām ne reizi nav vīlusies savā izvēlē.

ir efektīvs līderis. Šodien vadīju stundu par to, kā cilvēka paradumi ietekmē viņa dzīvi, par veiksmīga cilvēka paradumiem. Gribu parādīt bērniem, ka viņi visi ir unikāli un veiksmīgi, ka katrs no viņiem var būt līderis. Līderības programma tiešām palīdz attīstīt skolēnos jaunas spējas un talantus.

Kādi ir mūsdienu bērni, salīdzinot ar laiku, kad pati mācījāties skolā?

-Neredzu, ka šodienas bērni kaut kā atšķirtos. Arī mēs skolā bijām tikpat skāļi, reizēm nepaklausīgi. Varbūt vienīgi mūsdienu jauniešiem ir citas intereses. Kad es gāju skolā, vēl nebija viedtālruņu, arī internets un e-pasti tikko parādījās. Tomēr domāju, ka mūsdienu jaunieši arī klūs par krietiņiem pilsoņiem, strādās un apzinīgi veiks savus pienākumus.

Kā jūtāties ģimnāzijas kolektīvā?

-Kolektīvs ir joti draudzīgs. Katru otrdienu tiekamies metodiskajās apvienībās, dalāmies ar idejām un pieredzi. Stāstām viens otram par mācību stundām, kas labi izdevušās, un iesakām pārējiem pielietot pašu izmēģinātās metodes. Metodiskais darbs skolā ārkārtīgi palīdz, jo mēs aktīvi sadarbojamies un dalāmies viens ar otru. Tāpat kopā dodamies ekskursijās, braucam uz koncertiem un teātra izrādēm. Vadība par mums joti gādā. Saliedēšanās process ġimnāzijā ir augstā līmenī.

Ko šobrīd visvairāk gaidāt?

-Patiessībā gaidu, kad beigsies oktobris, jo tas man būs joti grūts mēnessis. Taču tieši šobrīd visvairāk uztraucos par ārzemju ciemiņu uzņemšanu. Tā prasīs milzīgu energiju un būs liela atbildība. Jo gribas parādīt labāko, kas mums ir. Dosimies uz Balvu Novada muzeju, izrādīsim pilsētu, brauksim arī uz Alūksnes dabas labirintiem. Ceru, ka mums paveiksies arī ar labu laiku.

Ko gribētu novēlēt saviem kolēģiem nu jau aizvadītajā Skolotāju dienā?

-Dzīvesprieku! Novēlu nepadoties, cenšoties pārvarēt visas grūtības! Lai viņi vienmēr mēģina atrast laiku sev, mazliet palutināt sevi! Skolotājs var būt izcis pedagogi tikai tad, ja viņam viss ir kārtībā personīgajā un citās dzīves jomās! Veseļību, izturību, radošas idejas! Novēlu realizēt visas ieceres, ko nav izdevies paveikt iepriekšējos gados!

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Kad vislabāk stādīt ziemas ķiplokus?

Vajag trāpīt laikā – ne par agru, ne par vēlu

Redakcijas žurnālisti saņēmuši jautājumu: "Līdz kuram var stādīt ziemas ķiplokus, lai raža būtu izdevusies un izaugtu lielas galviņas?" Mērīnājām izdibināt pieredzi, aptaujājot dažādus cilvēkus.

Lauku konsultanti atzīst, ka Latvijā pēdējos gados vērojams ķiploku audzēšanas bums un izskatās, ka šī niša ir brīva, un pievērsties šādam biznesam var mērīnāt katrs, kurš to vēlas. Protams, ir atšķirība, vai to darīt mazā piemājas dārziņā, vai arī izvērsties lielā laukā platībā. Mūspusē vairākkārt daudzināts zemnieku saimniecības "Alefrons" vārds Viļakas novadā, kur ķiploku audzēšanai pievērsies lauksaimnieks Alvis Circenis. Neklāties stāsti par viņu radījuši enerģiska un prasmīga jaunā lauksaimnieka priekšstatu, kuram netrūkst ideju un prasmes piesaistīt projektu līdzekļus. Diemžēl Alvis aizvien noraidījis publicitātes iespēju, nevēlēdamies pastāstīt arī par savu kā ķiploku audzētāja pieredzi un izvairās no cītiem vietējiem pasākumiem, kur tīcīs aicināts.

Vispirms – labi sastrādāta augsne

Visa pamatā ir augsnes izvēle, kas nodrošina labu ražu. ķiplokus ieteicams audzēt pēc graudaugiem, kartupeļiem, kāpostiem, ganību zālājiem un citām kultūrām, kuru mēšošanai izmantots organiskais mēšlojums (satrūdējuši kūtsmēsi). Savukārt ķiplokiem labi pēcaugi ir kvieši. Tiem, kuri apsaimnieko lielākas zemes platības, neiesaka kā ķiploku priekšaugus izmantot rapsi un pupas, jo tad stādījumi būs vairākkārt jāravē. Iesaka ievērot augu sekū, ķiplokus iepriekšējā vietā stādot ik pēc diviem gadiem. To audzēšanai nepieciešama irdena, labi sastrādāta, no akmeņiem un nezālēm attīrita augsne.

"Ķiplokus stādīju smagnējā māla zemē. Tā uzturēja mitru mu, kas ķiplokus paglāba karstajā, sausajā vasarā, tomēr iegūtā raža bija divreiz mazāka nekā parasti. Turpretī tiem, kuri šosezon šo kultūru audzēja viegās, smilšainās augsnēs, ilgstošā sausuma dēļ raža izdega," ir zemnieku saimniecības "Paitēni" īpašnieka pārliecība. Šī saimniecība Latvijā ir viena no lielākajām ķiploku audzētājām un savu pieredzi krājusi jau gadus sešus. Viņi ķiplokus audzē septiņos hektāros un grasās platības palielināt vēl par trim uzskatot, ka šis kultūraugs ir pietiekami populārs un tā raža - pieprasīta. Saimnieka atziņa: "Mani novērojumi sešu gadu laikā liecina, ka ķiplokiem vislabākā ir mitrumu labi saturoša vidēji smaga augsne, tādā labu ražu – desmit tonnas no hektāra – var izaudzēt bez papildu laistišanas."

Pirms stādīšanas augsnī rūpīgi sastrādā, nolidzina, nokultivē, lai tā būtu irdena. Pamatmēlojumā iestrādā minerālmēslus. Fosforu un kāliju saturošs mēšlojums ķiplokiem noteikti nepieciešams, lai tie varētu sagatavoties ziemai un izveidotu spēcīgu sakņu sistēmu.

Lai nav par biezū

Audzējot lielos apjomos, ķiplokus parasti sāk stādīt oktobra pirmajā nedēļā. Piemājas dārzos to var darīt arī vēlāk – mēneša vidū, ja vien netraucē lietus un dubļi. Nevar stādīt ne par agru, ne par vēlu – svarīgi, lai rudens beigās ķiploki būtu izveidojuši saknes plaukstas garumā, bet nepagūtu izdzīt asns. Stādīšanai vislabākās ir vidēja lieluma ķiploku galviņas (4–5 cm diametrā). Lielākas stādīt nav izdevīgi, jo tad jāpatēri vairāk stādmateriāla, turklāt aplami ir domāt, ka no šādām daivām vienmēr izaugs liela izmēra ķiploki. Arī mazie ķiplociņi (zem 4 cm) neder, no tādiem nevar iegūt augstu ražu, tāpēc tie izmantojami tikai pārtikas vajadzībām.

Lauku attīstības konsultante Viļakas novadā ar ziemas ķiploku audzēšanu iepazīnās tikai pērnajā rudēni, kas, kā labi atceramies, bija ļoti mitrs un dubļains. Stādīmo materiālu viņai piedāvāja kaimiņiene, un ANITA KOKOREVIČA ķiploku daivīnas iebāza, kā pati atceras, nejēdzīgā dubļu mīklas putrā domādama, ka tur nekas prātīgs neizaugs. Taču pavasarī jutās pārsteigta redzot, ka ķiploki ir dzīvi, labi zaļo un aug griezdamies. Šogad augustā viņa novāca labu ražu. Tagad saka, ka ar šo pirmo pieredzi ir pateikusi arī dievas vasaras ķiploku stādīšanai, un turpmāk stādīs tikai ziemas.

Pirma pieredzi ziemas ķiploku audzēšanā sākusi apgūt kāda balveniete, kurai iepriekš to darīja mamma. Viņa daivījas sastādīja trīs palielās dobēs jau septembra sākumā, izlasījusi informāciju presē, ka pienācis šī kultūrauga stādīšanas laiks. Šo darbu darījusi pirmo reizi un lielu uzmanību pievērsusi, lai daivījas neiestādītu otrādi – ar kājām gaisā. Pati teica: "Tad

jau redzēs, kas būs iznācis no mana darba."

Balveniete Ināra ķiplokus audzē jau gadiem. Viņa uzrakusi dobes, samēlojusi ar kūtsmēliem un gaida iestājamies vecu mēnesi. Saka, ka stādīs pēc 20. oktobra. Ināra vadās pēc pieredes, ka ķiplokus nevajadzētu iestādīt par agru, lai tie neuzdīgt. Tiesa, vienā rudēni viņai tie bija nedaudz uzdīguši, taču nekas slīkts nenotika. Stādīšanai viņa izvēlas palielākas daivījas, jo tad tās labi aug un ražo. Aizvadītās sezona ievāktā ķiploku ražu dārzkope vērtē kā vidēju, jo citus gadus ir bijusi daudz ražīgāka.

Perk vietējie un ved arī uz Rīgu

Aptuveni piecpadsmit hektāra simtdaļas ķiplokus audzē zemnieku saimniecība "Lagūna" Viļakas novadā. Pieredzē labprāt dalījās SVETLANA LOGINA. Viņi ķiplokus šoruden vēl nav iestādījuši, jo oktobra pirmo pusē uzskata par agru. Taču zeme ir sagatavota, samēlota, un drīzumā, kad mainīsies mēness fāzes, daivījas sastādīs. Gimenei ir aptuveni desmit gadu pieredze, un, kā teica Svetlana: "Man patik audzēt tieši ziemas ķiplokus. Kādreiz stādīju arī vasaras, taču laika gaitā to raža mazinājās, un tagad stādu tikai rudēni ziemas ķiplokus, kas vienmēr iepriecina ar labu ražu." Viņa pārliecinājusies, ka ražas devums ir pietiekams katru reizi, un daivījas var stādīt gandrīz jebkurā augsnē, izņemot izteiktī smilšainu. Pati tiecas izmantot smiltsmāla augsnī, dodot priekšroku bioloģiskajai saimniekošanas metodei. Šogad viņi grāsās izmēģināt šķidrā trihoderīna pielietojumu. Divas reizes vasarā augus nomēšo ar kūts vircas atšķaidījumu. Protams, lauciņus cītīgi ravē un augsnī irdina. Šovasar gīmene to darīja reizes četras.

Svetlana Logina pievērš uzmanību jauniem ataudzējumiem, lai atveselotu augu un izvairītos no slimībām. Tāpēc no ķiplokū ziedkopām savāc mazās sēklīņas, tās iesēj, pēc tam novāc. Kad saaug palielākas daivījas, tās izmanto kā jauno stādāmo materiālu.

Saimniece atklāja arī, ka viņai netrūkst izaudzētā pircēju, jo pēc ķiplokiem tiko gan tuvākas, gan tālākas apkaimes cilvēki, un šī raža aizceļo pat uz Rīgu. Acīmredzot pievilkīga ir arī cena, jo tā ir salīdzinoši zema – par lielākajiem ķiplokiem šoruden prasīja četrus, par mazākajām daivījām – trīs eiro kilogramā.

Jāzāvē siltumā un vējā

Šogad bija labi laika apstākļi žāvēšanai, jo bija ļoti karsts laiks, taču citreiz vasarās, kad ir mitrs un vēss, ķiploku apžāvēšanai jāpieliek daudz pūlu, pretējā gadījumā var sapūdēt visu ražu. ķiplokus var žāvēt siltumnīcā, sabērtus uz galdiem, vai līdz pusei piepildītās plastmasas kastītēs. Ieslēdzot ventilatorus, galviņas siltumā zem plēves seguma izķūst jau nedēļas laikā. Ja šādi izķāvēt nav iespējams, novāktos ķiplokus pirms uzglabāšanas iesaka turēt siltā, labi vēdināmā telpā. Taču nevajag žāvēt šķūnī – aukstumā ķiploki gan nesapūst, taču miza pielip, ir grūti tīrāma, galviņas zaudē savu labo izskatu. Lai ķiplokus veiksmīgi uzglabātu, tie pēc novākšanas noteikti jāzāvē siltumā un vējā. Ja nav pietiekami izķāvēti, uzglabājot tos ātri vien bojā zaļais pelējums.

Pievērsiet uzmanību!

- Agrāk stādīmo materiālu īsi pirms stādīšanas drīkstēja kodināt, bet tagad to darīt vairs nedrīkst, jo neviens augu aizsardzības līdzeklis šīm nolūkam pie mums nav reģistrēts. Lai ķiploki neslimotu ar lakstu vai sakņu puvi, intensīvās lauksaimniecības piekritēji tos pavasarī 1–2 reizes apsmidzina ar fungicīdiem.

- ķiplokus stāda 40 centimetru attālumā starp rindām. Stādīšanas dziļums 5–10 cm, daivījas izvieto aptuveni 7 cm attālumā citu no citas. Nevajadzētu stādīt pārāk dziļi vai sekli, jo tad sakņošanās laikā ķiploki var tikt izspiesti augsnē virspusē.

- Nevajadzētu klūdīties un iestādīt ar saknēm gaisā, jo tad paies ilgs laiks, līdz asns tiks ārā no zemes, un galviņas nepagūs izaugt lielas. Stādot mehanizēti, aparāts bieži vien daivīgas vadziņā met uz sāniem. Tas ķiplokiem netraucē augt, bet asni veidojas mazliet šķībi, taču ķiploku galviņas izaug izķāvēt.

- Sevi labi pierādījusi šķirne 'Lubaša', kas veido izskaitīgas, lielas galviņas ar sarkanvioletu mizu. Šiem ķiplokiem ir daudzslānaina miza – galviņas viegli tīrīt, tāpēc var sagatavot skaistu tirgus preci, taču daudzo zvīnu dēļ ķiplokus ir grūtāk izķāvēt.

Īsumā

Izmaiņas Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras centrādi

Grozījumi paredz, ka turpmāk personām, kuras mācīsies vadīt traktortehniku, būs nepieciešama traktortehnikas vadītāja braukšanas mācību atļauja, ja šo personu rīcībā jau nav transportlīdzekļu vai traktortehnikas vadītāju aplieciņa. Mācību atļauju izsniegs Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra (VTUA). Noteikumos precīzēts traktortehnikas apmācību pakalpojuma nosaukums. Izglītības iestādes, kuras apmācīja traktortehnikas vadītājus, līdz šim izņēma mācību atļauju, bet turpmāk mācību atļauja tiks aizstāta ar mācību karti. Tāpēc izglītības iestādēm būs jāmaina mācību atļauja pret mācību karti, un cena par atļaujas nomaiņu pret mācību karti būs mazāka nekā par atkārtotas mācību kartes izsniegšanu. Samazinās cena par elektroniskās izsniegšanu no valsts informācijas sistēmas par traktortehniku vai tās piekabi. Mainīsies arī viena mēneša abonēšanas maksa komersantiem par valsts informācijas sistēmas starpsistēmu datu apmaiņu.

Arbūzus un melones audzēs arī nākamgad

AGRITA PROLE Bērzbils pagastā priečājas par pirmo arbūzu un meloju audzēšanas pieredzi. Visi arbūzi vēl nav apēsti, un, kā pārliecinās saimniece, šī raža visai labi uzglabājas. Visvairāk Agrita, protams, priečājas par kultūraugiem piemēroto sezonu, jo tā iegadījās silta un Saulaina. Pati saka: "Iemēģināju roku un izdevās, lai gan no sākuma augi bija jālaista. Pārbaudīju Balvos nopērkamo sēklu klāstu no dažādām šķirnēm. Ja kāds saka, ka no tām nevar izaudzēt arbūzus, nepiekrītu. Tiesa, dažas šķirnes sevi neattaisnoja garšas ziņā, citas - lieluma ziņā, bet kopumā deva ieskatu, kādas šķirnes der izvēlēties un audzēt."

Agrita secinājusi, ka visgaršīgākie bijuši dzeltenie arbūzi – saldi, sulīgi, ar savdabīgu garšu. Tos nedaudz pārdeva, un līdzīgas atziņas izteikuši arī citi. Gandaī apziņa, ka pašizaudzētajai produkcijai jābūt labākai par veikalā nopērkamo, jo audzēta bez kīmiskajām piedevām. Labi saaugušas arī melones, taču tās ātri bojājas un sākumā nav bijis saprotams, ir tās jau gatavas vai nē. Katrā ziņā Agrita noskaidrojusi, kādas šķirnes sēs nākamajā pavasari, jo apņēmusies atkal pievērsties arbūziem un nedaudz arī melonēm. Sēklas viņa iegādāsies veikalos, iespējams, Rīgā, jo tur lielāka izvēle. Šovasar viens no lielākajiem izaudzētajiem arbūziem svēris tuvu 9 kilogramiem, melone – ap trim kilogramiem.

Kupravā sāk kulinārā

Uz jautājumu, - kad beidzot Kupravā sāksies namu apsilde, pagasta pārvaldnieks ALEKSANDRS TIHOMIROVS telefonsarunā atbildēja, ka tas noticis vakar pulksten astoņos rītā. Vēl 6. oktobrī, Saeimas vēlēšanu dienā, pagastā pie katlu mājas neredzēja nekādu kulināru, taču šonedēļ te jau savesta malka un to zāgēja, lai varētu kulinārā. Pagasta pārvaldnieks teica: "Viss ir normāli. Mēs neesam nekāda komercorganizācija, kas strādā ar peļnu. Ja tā būtu, varētu kulinārā kaut vai visu gadu. Esam pašvaldības uzņēmums, kas nepelna, un apkuri sākam tad, kad tas iespējams. Bez tam iedzīvotāju parāds par apkuri tikai palielinās."

Iespēja darba meklētājiem un darba devējiem

NVA aicina izmantot iespēju un apmeklēt Smiltenē pirmo reizi rīkoto vakanču gadatirgu, kas norisināsies 1. novembrī no pulksten 12 līdz trijiem pēcpusdienā Smiltenes Kultūras centrā. Tā ir iespēja tuvāku un tālāku novadu darba devējiem atrast sev darbiniekus, klātienē informējot par brīvajām vakancēm, nosacījumiem, kā arī izdarot jau pirmās intervijas ar kandidātiem. Savukārt darba meklētājiem ir iespēja uzzināt klātienē par vakancēm, tikties ar potenciālajiem darba devējiem un uzdot viņiem sev svarīgus jautājumus.

Baltijas lauku sieviešu konference Vecbebroš

Divas dienas - šodien un rīt - Kokneses novada Vecbebroš notiek Baltijas lauku sieviešu konference "Māci mani, māmuliņa, visādiem darbiņiem", uz kuru uzaicinājumu saņēma arī biedrības "Rudzupūķe" dalībnieces. Sievietes noklausīsies lekcijas par jauniešu bezdarbu, noskatīsies Igaunijas un Lietuvas pieredzes apmaiņas prezentācijas, apgūs prasmes šokolādes, zefira un tortes garnēšanas darbnīcas, kā arī iesaistīsies amatū centra nodarbībā un kopā jauki atpūtīsies.

Fotomirkli

Kombains - mūža darbs un milestība. Pie kombaina stūres Jāzeps padomju laikos sēdās ik rudenī, ar tā sauktu *bobiku* vizināja padomju saimniecības "Bērzpils" priekšsēdētāju Jāni Taubi, kā arī strādāja uz smagās mašīnās par šoferi.

Medaļām pilni būtu visi svārku atloki. Padomju laikos Jāzepam kā kombainierim ik gadu graudaugu novākšanas sezonā bija labākie rādītāji, par ko viņš saņēma daudzus apbalvojumus un medaļas. Daļa medaļu atdāvināta radiem un aizceļojusi uz Ameriku.

Bēru viducī. Jāzeps kopā ar bērniem Oskaru (no kreisās), Jāni, Valiju, Normundu Galeju (sievās Baibas dēls, visi kopā kopš divu gadu vecuma) un Arvīdu.

Jāzeps ar mazbērniem 80 gadu jubilejā. No kreisās: Andis, Elīna, Dāvis, Alvis, Lauma, Santa, Matīss, Eriks un vectētiņam pie labās rokas - Līna. Fotogrāfijā nav Rolanda, Klintas un Agra. Viņi vectēvam uzdzīvinājuši 6 zēnus un 2 meitenes, kopā astoņus mazmazbērus.

No senčiem mantotais bērnos un mazbērnos

JĀZEPS RACIBORSKIS, kurš no Annas un Jāņa sešiem bērniem šobrīd palicis vienīgais, ar ģimeni dzīvo Bērzpils pagasta Domopolē. Līdzās viņam blakus mājā dzīvo dēls Oskars ar ģimeni, kuram ir zemnieku saimniecība "Cēlvidi". Svētku reizēs pie Jāzepa ciemojas arī 12 mazbērni un nu jau 8 mazmazbērni. Viņam ir 83 gadi, bet pie kombaina stūres, kas padomju laikos Jāzepam atnesis slavu un apbalvojumus, viņš labprāt sēžas joprojām piebilstot, - labība taču jānovāc! Jāzeps sarunas laikā uzvilkis dāvanā saņemto T-kreklu ar uzrakstu "Visforšākais vectēvs pasaule!" un lepni stāsta, ka nākamās paaudzes ir lielākā bagātība, kura mants senču sīkstumu. "Esmu izdzīvojis laika posmu no Ulmaņlaikiem līdz Eiropas Savienībai," konstatē Jāzeps Raciborskis.

Jāzepa Raciborska mamma Anna Adelča nāk no Bērzpils pagasta Golvaru puses. Tēvs Jānis sievu atveda uz Solas ciemu, kur viņu ģimenē piedzima seši bērni. 1949. gadā visus izsūtīja uz Sibīriju. Jāzepam toreiz bija 13 gadi, un Sibīrijā ģimene nodzīvoja astoņus gadus.

Ar vagoniem, vēršiem uz Sibīriju

Solas ciems, kurā agrāk atradusies māja pie mājas, nodega 1850.gadā, bet jau 1948.gadā te saimniekoja 30 ģimenes. Jāzepa tēvs stāstījis, ka arāzemes uz visiem bijis tikai 10 hektāri, un visi visu darījuši kopā - ganījuši lopus, apstrādājuši katrs savu zemes *šnorīti*. Iztikuši no zivīm un ogām purvā. "Laiks dzēs atmiņas, bet spilgti atceros, kā vagonā uz Sibīriju pirms Omskas ar plaušu karsoni saslima piecgadīgais brālītis, un man ar viņu vajadzēja palikt slimnīcā. Izveselojās, un mūs aizveda pie vecākiem - sākumā 85 km ar mašīnu uz Poltavas rajonu, tad 15 km uz Gostilovku ar vēršiem," atceras Jāzeps. Visi gulējuši uz grīdas, uz bērza koka lāvām - nārām. Turpat blakus - teliņš... Pēc kāda laika ar pašizgāzējiem ģimene aizvesta uz Ziemeļiem, uz Znamensku pie Omskas. Tad dvīņu brāļiem pusaudžu gados deva atļauju izbraukt uz Latviju, bet tēvs palaida tikai Pēteri, Jānis palika Sibīrijā. "Pirmais gads Ziemeļos bija smags. 16m² dzīvojām 19 cilvēki. Vidū - čugunka. Plūdi no Irtišas upes pietekas bija izskalojuši pludinātos kokus, malkas pietika. Daudzus veda strādāt taigā. No pirmās ziemas jau 14 gados sāku strādāt cehā, kur gatavoja dzelzceļa gulšņus. Darbs bija smags. Samaksa dienā - maizes kukulītis," stāsta Jāzeps. To ziemu viņš atceras kā grūtāko. Bija dienas, kad nebija ko ēst. Reiz viņus izglābis izsūtītais no Žiguriem - Kaļāns, kuram bijuši rudzu milti un kurš padalījies ar Raciborskā ģimeni. Taču vēlāk tēvs kā profesionāls zvejnieks devies zvejā, upe zivis dāvājusi bagātīgi, - tā ģimene izdzīvoja. "Mātes brālis Boļeslavs Adelčs atsūtīja diegus, tēvs darināja murdus. Reiz noķerto līdaku nesa pat divatā, un aste vēl vilkās pa zemi. Tā svēra 18 kilogramus. Zivis parasti pārdevām, bet par šo līdaku čīgāns pasolija man labu mētelīti. Mums vienīgajiem no 70 latviešu ģimenēm bija govs, pienu sasaldēja, un komandējumos deva to sasalušu līdzi meža darbos taigā. Pakārām barakas sienas ārpusē un, kad vajadzēja, nolauzām gabalu un vārījām putru. Kāds vīrs, Kaņepe no Pokrotas, kurš bija sargs pie graudiem, un iemānījās tos iznest, iebērtus zābakos. Bet zinu, ka pirms tam ukraiņi bija miruši bāda nāvē," par izdzīvošanu pastāsta Jāzeps. 1956.gadā viņš, 21 gada vecumā, uz diviem mēnešiem devies atvalinājumā uz Latviju, piedzīvojot ziemā Solas ciemā 40 grādu salu. Aizbraucis atpakaļ uz Sibīriju, bet 1957.gadā mājās devies kopā ar ģimeni. Mazliet pastrādājis Kupravā, Jāzeps vēlreiz devās uz Sibīriju - dienēt Urālos.

Dzimtas koku uzdāvina dzimšanas dienā

Santa Raciborska dzimtas koku bija nolēmusi uzzīmēt un uzdāvināt vectēvam un vecmammai dzimšanas dienā. "Lielāko daļu faktu man pastāstīja pats vectēvs. Vasaras vidū sēdējām ārā pagalmā, un viņš atcerējās, iedomājieties, pat līdz piecām paaudzēm vārdus! Un to, kas ar ko precējās, cik bērnu... Tas šķita tik apbrīnojamī!" atceras Santa. Viņa ir lepna, ka vectēvam ir ražens atzars. "Mans vectēvs ir apbrīnojams cilvēks - daudzi dzīves skarbie pārbaudījumi, šķiet, ir padarijuši viņu tikai stiprāku. Vienmēr ir prieks aizbraukt uz Domopoli, kur vecmamma smaidīga sagaida ar noklātu galdu, un tam nevajag īpašu iemeslu vai svētkus. Ari vectēvs vienmēr ir smaidīgs, lielisks ģimenes piemērs. Vienmēr esmu domājusi, ka arī saviem bērniem gribu iemācīt tās darba rūķu īpašības, kādās ir vectēvam, arī atbildību pret dzīvi un milestību

pret vecākiem, ko viņi iemācīja saviem bērniem. Vectēvs un vecmamma var noteikti lepoties ar savā dzīvē paveikto. Šīs lieliskās īpašības ir nodotas arī tālāk manam tētim, kurš vienmēr bijis kā virieša paraugs," ar Arvīdu Raciborski lepojas meita Santa.

Septiņu bērnu ģimene kuplo joprojām

Aloiza un Leontijas (dzim. Raciborska) Pugaču ģimēnē dzimuši septiņi bērni – sešas meitas un dēls. Vecākā meita Elīta dzīvo Rēzeknes novada Čornajas pagastā un strādā atpūtas kompleksā "Ezerkrasti". Arī viņa jau ir divu meitu mamma. Otrā meita Anita dzīvo Cesvainē, strādā "Cesvaines pienā" un audzina divas meitas. Trešā - Aivita - dzīvo Bērzpilī, strādā par pārdevēju, audzina divas meitas un dēlu. Ģimēnē dzimušas dvīnes Ivita un Vita - Ivita dzīvo Bērzpils pagastā un strādā par pārdevēju, ir dēls un meita; Vita dzīvo Iecavā, strādā bēmudārķā, viņa ir dēla un meitas māmiņa. Meita Vija dzīvo Krišjānos un ir skolotāja, ģimēnē aug dēls un meita. Savukārt jaunākais ir dēls Jānis, kurš strādā Bērzpils pagasta pārvalde un kopā ar sievu audzina divus bērnus. "Māmiņu Bēržu kapu kalniņā izvadījām februārī, viņa nesagaidīja savus astoņdesmit. Taču man radās ideja sapulcināt visus bērnus viņas dzimšanas dienā šoruden, 29.septembrī. Ieradāmies visi, sākām mātes piemiņas dienu ar kapu sakopšanas talku. Pēc tās devāmies pie brāļa palīgā šķirot kartupeļus. Darot darbu, atcerējāmies mammu, pagātni, kā arī ar humoru paskatījāmies uz lietām mūsdienās. Domāju šo tradīciju turpināt," stāsta Aivita Rakstiņa.

Pie vectēva Ziemassvētkos - ik gadu

Jāzepa Raciborska vecākais dēls ir Jānis, kuram ar sievu Intu ir trīs nu jau 80 gadus veci bērni – Klinta, Lauma un Alvis. Ģimēnē kuplinājuši arī divi mazbērni – Sofija un Gustavs. Jānis ar Intu dzīvo un strādā Bērzpilī. "Klinta un Alvis sobrīd dzīvo un strādā ārzemēs – Anglijā un Islandē. Ja Klintas plānos pagaidām nav atgriezties Latvijā, tad Alvis tomēr vēlas savu dzīvi turpināt šeit," stāsta māsa Lauma Kaļva. Viņa uzskata, ka laiks visu saliks savās vietās. Lauma pati ir vidējais bērns un ar savu ģimēni nekur tālu nav aizceļojuši – strādā un saimnieko Balvos. Jāņa bērniem ir prieks, ka viņi uzauguši tikai koplā ģimenes un radu lokā. Bērni bā pie vectēva Jāzepa uz svētkiem (un ne tikai) vienmēr pulcējās visi bērni ar ģimēnēm. Mazajiem bija jautri, jo tika izdomātas dažādas nerātnības. Vectēvs mazbērnus grieza un dancingā uz savām pēdām, tāpēc visiem saglabājies daudz patīkamu atmiņu no bērniņas Domopolē. "Tagad, kad visi esam izauguši un katram savas lietas darāmas, tik bieži kopā sapulcēties neizdzodas, tomēr ir nerakstīts likums, ka pie vectēva visi sabrauc Ziemassvētkos, kad vecmamma Baiba ceļ galā sarūpētos labumus. Dalām dāvanas, skaitām dzejolus, un vectēvs atrod savu *garmošķu*, lai kopīgi varētu uzdziedāt. Vectēvs vienmēr ir un būs miljūns mums visiem. Un prieks, ka Raciborskā dzimtu turpinās Lūkass un Herberts, bet viņi noteikti nebūs vienie," pastāsta Lauma Kaļva.

Lepojas ar kuplo dzimtu

Jāzepa ģimēnē jaunākā dēla Oskara ģimēnē ir trīs bērni. Viņš dzīvo vistuvāk tēva mājai, var pat teikt – vienā pagalmā, strādā savā zemnieku saimniecībā "Cēlvidi". Sieva Iveta Bērzpils vidusskola ir saimniecības pārzinēja. Dēls Dāvis strādā Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldē, meita Elīna pēc Balvu Mākslas skolas pabeigšanas turpina mācīties Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolā, Līva iet Bērzpils vidusskolas 4.klasē. Elīna par kuplo dzimtu priečājas, jo "tu saproti, ka tavējo pasaulē ir daudz". Ari Elīnai vismīlākai ir Ziemassvētki, kad visi dodas pie vectēva un vecmammas. "Tieši tad saproti, ka nav nekā labāka par svētkiem, ko pavadi kopā ar

Svētdiena, 21.oktobris

Vārdadienu svīn: Urzula, Severīns

LTV 1	12.35 "Endis un dzīvnieku mazuli". Seriāls. 12.50 "Hudini". Anim. filma. 13.55 "Brīnumskāpja skola". Atk.	21.05 "Lieliskais gaudīsimis. Kosema 2". Seriāls. 23.15 "Bēgšana uz salu 5". Kriminālkomēdija. 1.10 "Salemas raganas 3". Seriāls.	Alģriešanās". 3.55 "Nolādēta parādize 2". 5.30 "Ekskluzīvī".
PBK	14.25 "Aculiecinieks". Atk. 15.00 "XXXVI Vispārejie latviešu dziesmu un XVI deju svētki. Kokļu mūzikas koncerts Stīgo, brālit, stīgo, māsiņi!" Atk.	1.55 "Tirāns". Seriāls. 2.40 "Mīlestības vasara". Melodrama. 4.10 "Debesu asaras". Seriāls.	5.35 "Zīnas". 5.45 "Fortunas džentlmeni 2". Kriminālkomēdija. 7.35 "Animācijas filmas". 8.15 "Veselība". 9.25 "600 sekundes". 9.45 "Dmitrija Krilova mākslai".
TV 3	17.20 "Sporta lieļvalsts Latvija". Dok. filma. 18.15 "Bezballīgie. Gadsmīta izaicinājums 5". Dok. seriāls. 19.15 "Izmeklētājs un jūra". Seriāls.	5.00 "Kvantiko". Seriāls. 5.55 "Gēnijs uzvilkā 4". Seriāls. 7.00 "Animācijas seriāli". 8.55 "Garšīgas sarunas". 9.25 "Piecas garšas ledvesmai". Kulinārījas raidījums. 10.00 "Superbingo". TV spēle. 11.05 "Pilsētnieces pret lauciniecēm". Realitātes šovs.	10.00 "Zīnas". 10.20 "Godavārds". 11.20 "Sergejs Bezrukovs. Un atkal sākt no tīras lapas". Dok. filma. 12.30 "Zīnas". 12.55 "Uzticamie draugi". Komēdija. 15.00 "Atļauts smieties!". Humora raidījums. 15.30 "Tris akordi". 17.35 "Tolstojs. Svētdiena". 18.45 "Stingrā režīma bīrvienības". Komēdija. 21.00 "Laiks". 21.20 "Jautro un atjautīgo klubs". 23.50 "Mil, nemil". Komēdija. 1.20 "Euromēvs". Informatīvs raidījums. 1.35 "Pa ielām veda kumodi". Komēdija. 2.40 "Smiekligi vi deoklipi". 2.50 "31.jūnījs". Muzikāla filma. 5.05 "Moderīns spriedums". Realitātes šovs.
BALVO	0.15 "Starptautiskais sporta deju festivāls Baltic Grand Prix". Atk. 2.15 "Aksurpsīgā elektronika". Dok. filma. 2.25 "Eiropas koncerts. Deutsche Welle žurnāls". 3.15 "Sporta studija". Atk. 4.00 "Piedzivojums dabā". Atk.	12.05 "Es milu tevi, Latvija!" TV šovs. 14.35 "Tors. Tumsas karalivalsts". Spraiga sižeta fantastikas filma. 16.55 "Sikie ekspereti". 17.15 "Hortons". 19.00 "Nekā personīga". 19.50 "Mēlu teorija". 20.20 "X faktors 2". Muzikāls šovs.	17.00 "Behind the video games" Balvu Bērnu un jauniestu centrā. 17.oktobri plkst. 19.00 Balvu muīžā Māra Martinsona kurss 6.konference, ko vada dominikāpu māsa Diana Jaks. "Rudens valsis" tem, kam pāri 50. Dalības maksā - EUR 7. Cēmane.
LNT	4.30 "Gāršu skola". Kulmarijas raidījums. 5.00 "Province". Dok. seriāls. 2.35 "Es esmu šeit". Drāma. 4.35 "Marienkentols". Dok. filma. 20.30 "Panoramā". 20.46 "De facto". 21.35 "Poldarks 3". Seriāls. 22.45 "Kvadrāts". Drāma. 1.30 "Ūdens planēta". Dok. seriāls.	23.45 "Mans ārsts mani vajā. Atgrīšanās". Trilleris. 1.35 "Dvēseles spogulis". Fantastikas drāma. 3.25 "UgungsGreks 11". Seriāls.	17.00 "Melu teorija". 8.00 "Šodien". 8.25 "Vienu paražas". 8.40 "Pirmais ātrums". 9.25 "Tridam mājās". 10.00 "Šodien". 10.20 "Un atkal - esiet sveicinātī!" 10.40 "Ar bērna muti..." 11.20 "Kurš mājās ir salīmnieks?". 12.05 "Brīnumtehnika". 13.00 "Vasarīnica". 14.05 "Mūsu patēriņš". 11.00 "800 vārdi 2". Seriāls. 14.05 "Viesuļvētru mednieki". Dok. seriāls. 14.35 "No rupeķes par lediju". Realitātes šovs. 16.40 "Ekstrasensi - detektīvi". 17.50 "Zīnas sešos". 18.00 "Tuč, tuč Rītiņš". 19.00 "Kandisa Renūra 4". Detektrīversīlās. 8.30 "Reģionālā atlīstība Latvijā. Agro 2018. Televīkala skatogs". 9.00 "Izziņas impuls". Atk. 9.30 "Pusstunda bez vecākiem". 10.00 "Gāršu skola". 10.30 "Kulinārījas raidījums. Seriāls. 12.20 "Endija piedzivojumi aizvesturē". Seriāls.
ROSSIA RTR	5.00 "Lui 5". Komēdijseriāls. Seriāls. 6.25 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlizu Stenliju". 6.50 "Latvijas faili. Latviešu humors". 7.50 "Doktors Mārtins 8". Seriāls.	8.00 "Šodien". 8.25 "Vienu paražas". 8.40 "Pirmais ātrums". 9.25 "Tridam mājās". 10.00 "Šodien". 10.20 "Un atkal - esiet sveicinātī!" 10.40 "Ar bērna muti..." 11.20 "Kurš mājās ir salīmnieks?". 12.05 "Brīnumtehnika". 13.00 "Vasarīnica". 14.05 "Mūsu patēriņš". 11.00 "800 vārdi 2". Seriāls. 14.05 "Viesuļvētru mednieki". Dok. seriāls. 14.35 "No rupeķes par lediju". Realitātes šovs. 16.40 "Ekstrasensi - detektīvi". 17.50 "Zīnas sešos". 18.00 "Tuč, tuč Rītiņš". 19.00 "Kandisa Renūra 4". Detektrīversīlās. 8.30 "Reģionālā atlīstība Latvijā. Agro 2018. Televīkala skatogs". 9.00 "Izziņas impuls". Atk. 9.30 "Pusstunda bez vecākiem". 10.00 "Gāršu skola". 10.30 "Kulinārījas raidījums. Seriāls. 12.20 "Endija piedzivojumi aizvesturē". Seriāls.	8.00 "Šodien". 8.25 "Vienu paražas". 8.40 "Pirmais ātrums". 9.25 "Tridam mājās". 10.00 "Šodien". 10.20 "Un atkal - esiet sveicinātī!" 10.40 "Ar bērna muti..." 11.20 "Kurš mājās ir salīmnieks?". 12.05 "Brīnumtehnika". 13.00 "Vasarīnica". 14.05 "Mūsu patēriņš". 11.00 "800 vārdi 2". Seriāls. 14.05 "Viesuļvētru mednieki". Dok. seriāls. 14.35 "No rupeķes par lediju". Realitātes šovs. 16.40 "Ekstrasensi - detektīvi". 17.50 "Zīnas sešos". 18.00 "Tuč, tuč Rītiņš". 19.00 "Kandisa Renūra 4". Detektrīversīlās. 8.30 "Reģionālā atlīstība Latvijā. Agro 2018. Televīkala skatogs". 9.00 "Izziņas impuls". Atk. 9.30 "Pusstunda bez vecākiem". 10.00 "Gāršu skola". 10.30 "Kulinārījas raidījums. Seriāls. 12.20 "Endija piedzivojumi aizvesturē". Seriāls.

Afīša

EVIJA GULBE un LINDA LOŠINA - **plkst. 12.00** un plkst.

Novadniekiem - ģenerālim Valdim Matisam velalta ekspozīcija.

□ Eksposīcija "Balvi senājās fotogrāfijās".

□ **Līdz 13.oktobrim** Olgas Rečes personālizstāde "Dabate un tur".

□ **19.oktobri plkst. 14.00** izstādes atklāšanā un tikšanās ar izstādes un grāmatas "LATGALES AINAVA" idejas autoru, Latgales fotogrāfu biedrību vadītāju Igoru Pliču.

Balvu Sakrālās kultūras centrā

□ Ziņelīgatagales iedzīvotāji radošo darbu izstāde "Pieskāriens mākslai".

□ Tukuma muzeja celotājo izstāde "Ak, svētā Lestene!".

□ **16.oktobri plkst. 18.30** itāļu valodas 3.nodarbība, kovada pr. Mārtiņš Klūss.

□ **18.oktobri plkst. 19.00** 12 konferenču cikla "Ticības pamatkurs" 5.konference, ko vada dominikāpu māsa Diāna Jakss.

□ **20.oktobri DEJU REKOLEKCIJAS**, ko vada māsa Diāna Cēmane.

□ **23.oktobri plkst. 18.30** itāļu valodas 4.nodarbība, kovada pr. Mārtiņš Klūss.

□ **25.oktobri plkst. 19.00** 12 konferenču cikla "Ticības pamatkurss" 6.konference, ko vada dominikāpu māsa Diana Jaks.

□ **27.oktobri REKOLEKCIJASSIEVIETĒM. VII "Sievietes zēlaštīda"**.

□ **30.oktobri plkst. 18.30** itāļu valodas 5.nodarbība, kovada pr. Mārtiņš Klūss.

□ **25.oktobri plkst. 17.00** kultūras namā aktiermeistarības nodarbības ar aktieri, mūziki, pasākumu producentu Kristapu Rasimtu. *Programma aktiermeistarības viņģēnājumi, rinas mācība, oratora prasmes, stresa mēnedžments u.c. nedergas prasmes visiem interesentiem neatkarīgi no vecuma un profesijas. Aicināti visi interesenti, līdzīgi nemot ērtus apavus un apgērbū! Attiecīt - būs interesanti!*

□ **19.oktobri plkst. 17.00** kultūras namā aktiermeistarības nodarbības ar aktieri, mūziki, pasākumu producentu Kristapu Rasimtu. *Programma aktiermeistarības viņģēnājumi, rinas mācība, oratora prasmes, stresa mēnedžments u.c. nedergas prasmes visiem interesentiem neatkarīgi no vecuma un profesijas. Aicināti visi interesenti, līdzīgi nemot ērtus apavus un apgērbū! Attiecīt - būs interesanti!*

□ **25.oktobri plkst. 16.00** kopīgi no-svinītēm etnogrāfiskā ansamblā "Sagša" 30.darbības gadu jubileju sarakojumā "Es noaudu dzīsemu sagšu ar sudrabu malīnām", kas sāksies ar patalcu lustēm, piedaloties tautas muzikantiem. Neliels grozījš pašu omulībai neskādēs. Slikā informācija pie Daigas.

□ **13.oktobri plkst. 18.00** sporta un atpūtas centrā tautas muzikantu salets "Muzikantu dzīkrīks". Muzicē gan tuvāki, gan tālāki tautas muzikanti. Pasākumu apmeklet aicināti visi spēlēt, dziedāt un dejot gribētāji. Līdzīgi nemiet labu garastāvokli un grozījum.

□ **17.oktobri plkst. 10.00** sporta un atpūtas centrā radoši pasākums sievietēm. Tikšanās ar *Mei Tan* konsultantiem.

Kosmetika ikviennai gaumei un produkti visām dzīves situācijām". *Turpinājums 15.Ipp.

Bērzpili

Briežuciemā

□ **19.oktobri plkst. 12.00** rudens svēkū diskobalite Rubēju saietu namā. *Grozīja līdzīgi var panemt kādu rūdens rāzas pārstiegumu.*

□ **26.oktobri plkst. 10.00** saietu namā notiks Psalmu dziedājumi par mirušajiem.

□ **Līdz 20.oktobrim** kultūras pagasta iedzīvotāji, kuri vēlas nūjot, lūdzu, piesakties pie Zītas, lai saņemtu nūjas.

□ **19.oktobri plkst. 19.00** kultūras namā izstāde "krāsainais rudens". *Piedāvājiet izstādēi interesantū darzējus, augļus, ziedus, kompozīcijas...*

□ **19.oktobri plkst. 19.00** kultūras namā iestāde "Rudens valsis" tem, kam pāri 50. Dalības maksā - EUR 7. *Pieteikties līdz 16.oktobrim pagastā vai tautas namā.*

□ **Tižā**

□ **19.oktobri plkst. 17.00** kultūras namā aktiermeistarības nodarbības ar aktieri, mūziki, pasākumu producentu Kristapu Rasimtu. *Programma aktiermeistarības viņģēnājumi, rinas mācība, oratora prasmes, stresa mēnedžments u.c. nedergas prasmes visiem interesentiem neatkarīgi no vecuma un profesijas. Aicināti visi interesenti, līdzīgi nemot ērtus apavus un apgērbū! Attiecīt - būs interesanti!*

□ **26.oktobri plkst. 17.00** kultūras namā aktiermeistarības nodarbības ar aktieri, mūziki, pasākumu producentu Kristapu Rasimtu. *Programma aktiermeistarības viņģēnājumi, rinas mācība, oratora prasmes, stresa mēnedžments u.c. nedergas prasmes visiem interesentiem neatkarīgi no vecuma un profesijas. Aicināti visi interesenti, līdzīgi nemot ērtus apavus un apgērbū! Attiecīt - būs interesanti!*

□ **26.oktobri plkst. 17.00** kultūras namā aktiermeistarības nodarbības ar aktieri, mūziki, pasākumu producentu Kristapu Rasimtu. *Programma aktiermeistarības viņģēnājumi, rinas mācība, oratora prasmes, stresa mēnedžments u.c. nedergas prasmes visiem interesentiem neatkarīgi no vecuma un profesijas. Aicināti visi interesenti, līdzīgi nemot ērtus apavus un apgērbū! Attiecīt - būs interesanti!*

□ **26.oktobri plkst. 17.00** kultūras namā aktiermeistarības nodarbības ar aktieri, mūziki, pasākumu producentu Kristapu Rasimtu. *Programma aktiermeistarības viņģēnājumi, rinas mācība, oratora prasmes, stresa mēnedžments u.c. nedergas prasmes visiem interesentiem neatkarīgi no vecuma un profesijas. Aicināti visi interesenti, līdzīgi nemot ērtus apavus un apgērbū! Attiecīt - būs interesanti!*

□ **26.oktobri plkst. 17.00** kultūras namā aktiermeistarības nodarbības ar aktieri, mūziki, pasākumu producentu Kristapu Rasimtu. *Programma aktiermeistarības viņģēnājumi, rinas mācība, oratora prasmes, stresa mēnedžments u.c. nedergas prasmes visiem interesentiem neatkarīgi no vecuma un profesijas. Aicināti visi interesenti, līdzīgi nemot ērtus apavus un apgērbū! Attiecīt - būs interesanti!*

Pirmdiena, 15.oktobris

Vārdadienu svīn: **Eda, Hedvīga, Helvijs**

Sestdiena, 20.oktobris

Vārdadienu svīn: **Leonīds, Leonīda**

Leonīda

LTV 1	LTV 2	LTV 3	
6.00 "LR valsts himna". 6.02 "Sājuti Latgalī". Atk. 6.30 "Rita Panorāma". 8.35 "Milas viesulis 13". Seriāls. 9.35 "Akīa mīla". Seriāls. 10.35 "Top-Shop" piedāvā...". 10.50 "Ķepa uz sirds". Atk. 11.20 "Balss pavelneiks". Bērnu dziesmu izpildītāju konkurss. Atk.	17.00 "Dzīve šodien". 18.05 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Seriāls. 19.00 "Sovakar. Ziņas" (krievu val.). 19.35 "Bez atzainojojuma". Aktuālās intervijas. 14.40 "Neprāta cena". Seriāls. 14.40 "Televiķala skatogs. Top-Shop" piedāvā...". 16.05 "Akīa mīla". Seriāls. 17.00 "Mīlas viesulis 13". Seriāls. 18.00 "Dienas ziņas". 18.56 "Ceturta studija". 19.30 "Aizliegtās papēriemis". 20.30 "Panorāma". 21.15 "V.I.P.-Veiksmē. Intuīcija. Prāts". 22.00 "Sporta studija". 22.45 "Aistsegas". Atk. 23.00 "Nakts ziņas". 23.20 "De facto". Atk. 24.00 "Nacionālās dārgumi. 100 g kultūras". Atk. 0.45 "Pasaules panorāma". Atk. 1.15 "Acūlīcīnieks". Atk. 1.30 "Adreses". Atk. 14.00 "Tikšanās pie īūras". Melodrāma. 13.45 "Televiķala skatogs". 5.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā. Televiķala skatogs". 5.30 "Automoto raidījums nr.2. Televiķala skatogs". 6.00 "LR valsts himna". 6.03 "10000 jūžu Kīna". 6.30 "Animācijas seriāls". 6.45 "Lotes stāsti". Seriāls bēriņi. 7.30 "Viennēr formā. Deutsche Welle žurnāls". 8.00 "Nacionālās dārgumi. 100g kultūras". Atk. 8.45 "Daudz latīnes, jubilār!" Atk. 9.30 "Izgudrotāji". Atk. 10.00 "Neprāta cena". Seriāls. 11.00 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Seriāls. 11.50 "Bēz aizvainojuma". Aktuālās intervijas. Atk. 12.25 "Planeta Zeme". Dok. 13.20 "Labākais no Euronaxx. Deutsche Welle žurnāls". 13.50 "Kaut kur uz Zemes?". Daudzēriju filma. 14.20 "Latvīnas sirdsdesma". Atk. 15.15 "Izmeklējās un jūra".	17.00 "Animācijas filmas". 18.55 "Kobra 11". Seriāls. 9.55 "Makgaivers". Spraiga aktīvās raidījums. 19.35 "Televiķala skatogs". 14.40 "Aktīvās raidījumi. Vankivera 2". Seriāls. 21.05 "Lielais Gregs". Seriāls. 22.00 "Mīkos serās slepkavības 12". Seriāls. 23.50 "2018.gada F1/E Pasauļes kausa izcīņa futbola". Atk. 1.50 "Lahākais no Euronaxx. Deutsche Welle žurnāls". 5.00 "Karambal!" Humora raidījums. 5.25 "Tīcīgo uzašanas balss". Kristīgā programma. 5.55 "Bernards 2". Animācijas seriāls. 6.00 "900 sekundes". 8.15 "Vīrietis - vecmāte". 9.20 "Lieliskais gadsimts". 10.25 "Televiķala skatogs". 10.40 "Mana mamma gatavo labāk nekā tavējā". 11.40 "Tikšanās pie īūras". Latvijas šovs. 13.45 "Televiķala skatogs". 14.00 "LNT dienas ziņas". 15.20 "Mīsu Čārlījs 6". Seriāls. 16.20 "Amazones". Seriāls. 17.15 "Mani remonta noteiku- mi 4". Realitātes šovs. 17.50 "Zīnas sešos". 18.00 "Mani remonta noteiku- mi 4". Realitātes šovs. 19.00 "Debesu asaras". Seriāls. 20.00 "LNT ziņas". 20.35 "Transports šodien, rīt". 20.40 "Degpunktā". 21.15 "Eksplāns - detektīvi bēriņi". 22.15 "Autopla: viņu pēdējās stundas". Dok. seriāls. 23.15 "NCIS: Losandželosa 3". Seriāls. 8.45 "Daudz latīnes, jubilār!" Atk. 9.30 "Izgudrotāji". Atk. 10.00 "Neprāta cena". Seriāls. 11.00 "Muhtars. Pa jaunām pedām". Seriāls. 11.50 "Bēz aizvainojuma". Aktuālās intervijas. Atk. 12.25 "Planeta Zeme". Dok. 13.20 "Labākais no Euronaxx. Deutsche Welle žurnāls". 13.50 "Kaut kur uz Zemes?". Daudzēriju filma. 14.20 "Latvīnas sirdsdesma". Atk. 15.15 "Izmeklējās un jūra".	17.00 "Bērnu klubs". Animācijas filmas. 18.05 "Soli pa solim 5". Seriāls. 8.55 "Sovakar. Ziņas" (krievu val.). 19.00 "Aninācijas filmas". 11.10 "Palkīt vai pārvākties. Vankivera 2". Seriāls. 12.40 "Spēju sovs Candy Crush". 13.40 "Fetūka meitīņas 3". Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5". LNT 15.40 "Vīnjas melo labāk 6". 16.55 "Palkīt vai pārvākties. Vankivera 2". Seriāls. 17.55 "Vakariņas četrātā". 18.00 "Kulinārījas raidījums. Kulinārījas raidījums". 19.00 "TV3 ziņas". 20.20 "Vīnjas melo labāk 6". 21.00 "Pilsētnieces pret laucinie- simtgadei". Atk. 22.00 "Labais ārsts". Piemēslot Seriāls. 23.00 "Rouzvuds 2". Seriāls. 24.00 "Nekā personīga". Atk. 25.00 "Mēlu teorija". 1.20 "Sveika, Rīga!". Atk. 23.15 "Vakars kopa ar Ivanu Urgantu". 1.55 "Pozner". 0.55 "Euronews". Informatīvus raidījums. 1.15 "Brauciens ar vecu automo- bilī". Komiska metodrāma. 2.50 "Gājījens ar zīrdziņu". 4.20 "Modems spriedums". NTV MIR 5.00 "Pie stūres. Deutsche Welle žurnāls". 5.50 "Nošķirtie". Realitātes šovs. 7.20 "Tuc, tuc Rītiņš". 8.25 "Atklāt Latviju!". ROSSIJA RTR 5.30 "1000 jūžes Kīna". 6.00 "LR valsts himna". 6.03 "Endja piedzīvojumi aizvēsturē". Detektīvseriāls. 6.35 "Endijs un dzīvnieku mazulī". Seriāls. 7.00 "Izgudrotāji". Atk. 7.30 "Province". Atk. 8.00 "700 pasaules brīnumi. Azerbaidžāna". Atk. 8.30 "Automoto raidījums nr.2. Televiķala skatogs". 9.30 "Ārkārtējais laiks". 10.00 "Sodien". 11.05 "Sodien". 12.50 "60 minutes". Sarunu šovs. 14.05 "Tikšanās vieta". Sarunu šovs. 15.05 "Vēstis". 16.00 "Sodien". 16.35 "Tikšanās vieta". Sarunu šovs. 17.20 "DNS". 18.25 "Ārkārtējais notikums". 19.00 "Sodien". 19.50 "Mentu kari 11". Seriāls. 20.00 "Vēstis". 21.00 "Attīstības kods 4". Televiķala skatogs". 22.30 "Karambal!" Humora raidījums. 23.15 "Kā sauc jusu suni". 2.35 "Degpunktā". Atk. 3.00 "900 sekundes". Atk. TV 3 5.00 "Kvantiko". Seriāls. 5.55 "Ikdienas ainiņas". 4.00 "Tikšanās vieta". Sarunu šovs. 5.55 "Izmeklējās un jūra".

LTV 1	LTV 2	LTV 3
5.35 "Braucam un ēdam!". PBK 5.00 "1000 jūžes Mjannā". 5.30 "Province". Atk. 6.00 "LR valsts himna". 6.03 "Personība. 100g kultūras". 15.45 "Leģerīda. Helmuts Balderis". Dok. filma. 16.55 "Acūlīcīnieks". Atk. 17.10 "Tās tīk ir operas! Pajaci". 18.05 "Aizliegtās parādības". Dok. filmu cikls. 19.00 "Kvāntko". Seriāls. 5.55 "Gēnijs uzvarākā 4". Seriāls. 6.50 "Mulķību zinātne". 7.20 "Piecas garšas iedvesmai". 9.00 "Zīnas". 9.30 "Animācijas filmas". 10.00 "Kās te? Es tel!". 11.20 "Sazvērestības teorija". 12.30 "Zīnas". 13.30 "Sodien - 15.oktobris". 14.30 "Hūdūni". Animācijas filmiņa. 15.40 "Top-Shop" piedāvā...". 16.05 "Kaut kur uz Zemes?". Daudzēriju filma. 17.05 "Lābākais no Euronaxx. Deutsche Welle žurnāls". 18.05 "Aizliegtās parādības". Dok. filmu cikls. 19.00 "Karambal!" Humora raidījums. 20.00 "Bezbailīgie. Gadsimta izaicīnājums 5". Dok. filmu cikls. 21.00 "Vīnjas melo labāk 6". 22.00 "Mīkos serās slepkavības 12". Seriāls. 23.50 "2018.gada F1/E Pasauļes kausa izcīņa futbola". Atk. 1.50 "Mīsū laikā". 2.00 "Mīsū laikā". 2.50 "Aizliegtās parādības". Dok. filmu cikls. 3.00 "Sodien". 3.50 "Sodien". 4.00 "Sodien". 4.50 "Sodien". 5.00 "Sodien". 5.50 "Sodien". 6.00 "Sodien". 6.50 "Sodien". 7.00 "Sodien". 7.50 "Sodien". 8.00 "Sodien". 8.50 "Sodien". 9.00 "Sodien". 9.50 "Sodien". 10.00 "Sodien". 11.00 "Sodien". 11.50 "Sodien". 12.00 "Sodien". 12.50 "Sodien". 13.00 "Sodien". 13.50 "Sodien". 14.00 "Sodien". 14.50 "Sodien". 15.00 "Sodien". 15.50 "Sodien". 16.00 "Sodien". 16.50 "Sodien". 17.00 "Sodien". 17.50 "Sodien". 18.00 "Sodien". 18.50 "Sodien". 19.00 "Sodien". 19.50 "Sodien". 20.00 "Sodien". 21.00 "Sodien". 21.50 "Sodien". 22.00 "Sodien". 22.50 "Sodien". 23.00 "Sodien". 23.50 "Sodien". 24.00 "Sodien". 24.50 "Sodien". 25.00 "Sodien". 25.50 "Sodien". 26.00 "Sodien". 26.50 "Sodien". 27.00 "Sodien". 27.50 "Sodien". 28.00 "Sodien". 28.50 "Sodien". 29.00 "Sodien". 29.50 "Sodien". 30.00 "Sodien". 30.50 "Sodien". 31.00 "Sodien". 31.50 "Sodien". 32.00 "Sodien". 32.50 "Sodien". 33.00 "Sodien". 33.50 "Sodien". 34.00 "Sodien". 34.50 "Sodien". 35.00 "Sodien". 35.50 "Sodien". 36.00 "Sodien". 36.50 "Sodien". 37.00 "Sodien". 37.50 "Sodien". 38.00 "Sodien". 38.50 "Sodien". 39.00 "Sodien". 39.50 "Sodien". 40.00 "Sodien". 40.50 "Sodien". 41.00 "Sodien". 41.50 "Sodien". 42.00 "Sodien". 42.50 "Sodien". 43.00 "Sodien". 43.50 "Sodien". 44.00 "Sodien". 44.50 "Sodien". 45.00 "Sodien". 45.50 "Sodien". 46.00 "Sodien". 46.50 "Sodien". 47.00 "Sodien". 47.50 "Sodien". 48.00 "Sodien". 48.50 "Sodien". 49.00 "Sodien". 49.50 "Sodien". 50.00 "Sodien". 50.50 "Sodien". 51.00 "Sodien". 51.50 "Sodien". 52.00 "Sodien". 52.50 "Sodien". 53.00 "Sodien". 53.50 "Sodien". 54.00 "Sodien". 54.50 "Sodien". 55.00 "Sodien". 55.50 "Sodien". 56.00 "Sodien". 56.50 "Sodien". 57.00 "Sodien". 57.50 "Sodien". 58.00 "Sodien". 58.50 "Sodien". 59.00 "Sodien". 59.50 "Sodien". 60.00 "Sodien". 60.50 "Sodien". 61.00 "Sodien". 61.50 "Sodien". 62.00 "Sodien". 62.50 "Sodien". 63.00 "Sodien". 63.50 "Sodien". 64.00 "Sodien". 64.50 "Sodien". 65.00 "Sodien". 65.50 "Sodien". 66.00 "Sodien". 66.50 "Sodien". 67.00 "Sodien". 67.50 "Sodien". 68.00 "Sodien". 68.50 "Sodien". 69.00 "Sodien". 69.50 "Sodien". 70.00 "Sodien". 70.50 "Sodien". 71.00 "Sodien". 71.50 "Sodien". 72.00 "Sodien". 72.50 "Sodien". 73.00 "Sodien". 73.50 "Sodien". 74.00 "Sodien". 74.50 "Sodien". 75.00 "Sodien". 75.50 "Sodien". 76.00 "Sodien". 76.50 "Sodien". 77.00 "Sodien". 77.50 "Sodien". 78.00 "Sodien". 78.50 "Sodien". 79.00 "Sodien". 79.50 "Sodien". 80.00 "Sodien". 80.50 "Sodien". 81.00 "Sodien". 81.50 "Sodien". 82.00 "Sodien". 82.50 "Sodien". 83.00 "Sodien". 83.50 "Sodien". 84.00 "Sodien". 84.50 "Sodien". 85.00 "Sodien". 85.50 "Sodien". 86.00 "Sodien". 86.50 "Sodien". 87.00 "Sodien". 87.50 "Sodien". 88.00 "Sodien". 88.50 "Sodien". 89.00 "Sodien". 89.50 "Sodien". 90.00 "Sodien". 90.50 "Sodien". 91.00 "Sodien". 91.50 "Sodien". 92.00 "Sodien". 92.50 "Sodien". 93.00 "Sodien". 93.50 "Sodien". 94.00 "Sodien". 94.50 "Sodien". 95.00 "Sodien". 95.50 "Sodien". 96.00 "Sodien". 96.50 "Sodien". 97.00 "Sodien". 97.50 "Sodien". 98.00 "Sodien". 98.50 "Sodien". 99.00 "Sodien". 99.50 "Sodien". 100.00 "Sodien". 100.50 "Sodien". 101.00 "Sodien". 101.50 "Sodien". 102.00 "Sodien". 102.50 "Sodien". 103.00 "Sodien". 103.50 "Sodien". 104.00 "Sodien". 104.50 "Sodien". 105.00 "Sodien". 105.50 "Sodien". 106.00 "Sodien". 106.50 "Sodien". 107.00 "Sodien". 107.50 "Sodien". 108.00 "Sodien". 108.50 "Sodien". 109.00 "Sodien". 109.50 "Sodien". 110.00 "Sodien". 110.50 "Sodien". 111.00 "Sodien". 111.50 "Sodien". 112.00 "Sodien". 112.50 "Sodien". 113.00 "Sodien". 113.50 "Sodien". 114.00 "Sodien". 114.50 "Sodien". 115.00 "Sodien". 115.50 "Sodien". 116.00 "Sodien". 116.50 "Sodien". 117.0		

Piektdiena, 19.oktobris

Vārdadienu svīn: Drosmis

Otrdiena, 16.oktobris

Vārdadienu svīn: Daiga, Dinārs

6.

Elīna,

Drosmis

3.

LTV 1

5.00 "Ceturtdienu studija". Atk.

5.30 "Saknes debesis". Seriāls.

17.00 "Dzīve šodien".

18.05 "Muhtars".

Pa jaunām pēdam". Seriāls.

6.02 "Ar mugursomām pa Latvijameriku". Dok.

Seriāls.

6.30 "Rita Panorāma".

8.35 "Milas viesulis 13". Seriāls.

9.35 "Akłā mila". Seriāls.

10.35 "Televiļķala skatlogs.

"Top-Shop piedāvā".

10.50 "Dzeguze". Seriāls.

11.50 "V.LP - Veiksmes Intuīcija.

Prāts". Atk.

12.45 "Televiļķala skatlogs.

"Top-Shop piedāvā".

15.00 "Saknes debesis". Atk.

13.40 "Neprāta cena". Seriāls.

14.40 "Televiļķala skatlogs.

"Top-Shop piedāvā".

15.00 "Krustpunktā".

16.05 "Krustpunktā".

17.00 "Panorāma". Seriāls.

18.00 "Dienas ziņas".

18.55 "Kultūšošs.

23.00 "Latvijas sirdsziņsma".

19.10 "Gudris, vel gudrāks".

20.30 "Panorāma". Seriāls.

21.15 "Vera 8". Seriāls.

23.00 "Nakts ziņas".

23.15 "Latvijas sirdsziņsma".

10.10 "Tīls 4". Detektīvseriāls.

1.20 "Dzeguze". Seriāls.

2.20 "Debesu vārdā".

Daudzēriju drāma.

3.15 "Edenkartē skejcejam".

Dok. filma.

4.15 "Sporta studija". Atk.

5.10 "Nolādētā parāde 2".

Seriāls.

LTV 1

5.00 "Kvantiko". Seriāls.

Komēdijseriāls.

5.55 "Ikdienas ainījas".

Komēdijseriāls.

6.25 "Animācijas seriālī".

Televiļķala skatlogs".

7.55 "Solī pa solim 5". Seriāls.

draudzēriju filmā.

7.55 "Lielais Gregs". Seriāls.

16.00 "Dzīve šodien".

Seriāls.

5.00 "Ceturtdienu studija". Atk.

5.30 "Karaliste". Atk.

6.00 "LR valsts himna".

Seriāls.

6.15 "Zīnas".

rajdijums.

6.25 "Bērnu klubs". Animācijas

seriāli.

6.30 "Rita Panorāma".

Seriāls.

8.35 "Milas viesulis 13". Seriāls.

9.55 "Makgaivers".

Sprāga sižeta

seriāls.

6.25 "Bērnu klubs".

Animācijas

seriāls.

18.05 "Muhatars. Pa jaunām

pēdam".

Seriāls.

6.02 "Sajūti Latgalī".

Atk.

19.00 "Sovakar. Zīnas".

Seriāls.

6.30 "Rita Panorāma".

Seriāls.

8.35 "Milas viesulis 13".

Seriāls.

20.05 "pāri Centralamerikai".

Dok. filmu cikls.

9.35 "Akłā mila".

Seriāls.

10.15 "Esi vesels!".

Serīāls.

10.35 "Televiļķala skatlogs.

Top-Shop piedāvā".

10.50 "Latvijas sirdsziņsma".

Dok. filmu cikls.

11.45 "Daudz laines, jubilār!".

Atk.

12.45 "Acūlīcīnieks".

Televiļķala skatlogs.

12.45 "Tētēka zītrātā".

Seriāls.

13.45 "Spārni".

Serīāls.

14.00 "Moderna spriedums".

Realitātes šovs.

5.10 "Nolādētā parāde 2".

Seriāls.

TV 3

5.00 "Kvantiko". Seriāls.

Komēdijseriāls.

5.55 "Ikdienas ainījas".

Komēdijseriāls.

6.25 "Animācijas seriālī".

Televiļķala skatlogs".

7.55 "Solī pa solim 5".

Seriāls.

17.00 "Dzīve šodien".

Seriāls.

5.55 "Euronews".

Informatīvs

rajdijums.

6.15 "Zīnas".

rajdijums.

6.25 "Bērnu klubs".

Animācijas

seriāli.

18.05 "Muhatars. Pa jaunām

pēdam".

Seriāls.

19.00 "Sovakar. Zīnas".

Seriāls.

19.35 "Izzīpas impuls".

Atk.

20.05 "pāri Centrālamerikai".

Dok. filmu cikls.

9.00 "Zīpas".

Seriāls.

9.30 "Šodien - 16.oktobris.

Dienā sākās".

10.15 "Esi vesels!".

Serīāls.

10.35 "Spārni".

Serīāls.

11.20 "Zīnas".

Serīāls.

11.20 "Svētie savējie".

Serīāls.

11.20 "Vācīja futbola".

Serīāls.

11.20 "Vācīja zīnas".

Serīāls.

11.20 "Vācīja un sievietes".

Serīāls.

5.10 "Nolādētā parāde 2".

Seriāls.

TV 3

5.00 "Kvantiko". Seriāls.

Komēdijseriāls.

6.25 "Animācijas seriālī".

Trešdiena, 17.oktobris

Vārdadienu svin: Gaits, Gaitis, Karīna

LTV 1	LTV 2	LTV 3
5.00 "Ceturtdiņa studija", Atk. 6.00 "Es savai zemītei", Atk. 6.02 "Sajūti Latgalī", Atk. 6.30 "Rita Panorāna", 8.35 "Milas viesulis 13.", Seriāls. 9.35 "Akla mila", Seriāls. 10.35 "Top-Shop piedāvā...", 10.50 "Nacionālie dārgumi. 100g kulturas", Atk. 11.35 "Enģētu iela 9. Peinrūķītes mantojums", Seriāls. 12.45 "Top-Shop piedāvā...", 13.05 "Vides fakti", Atk. 13.40 "Neprata cena", Seriāls. 14.40 "Televeikala skatlogs", Top-Shop piedāvā..., 15.00 "Krustpunktā", 16.05 "Akla mila", Seriāls. 17.00 "Milas viesulis 13.", Seriāls. 18.00 "Dienas ziņas", 18.56 "Geturtdiņa studija", 19.30 "Tasauļes panorama", Raidījums par ārpolitiku. 20.00 "Divi vienā", Seriāls. 20.30 "Panoramā", 21.13 "Latvijas Loto izlozes", 21.20 "Tieša runa", 22.30 "Izzīgas impuls", 23.20 "Tas notika šeit", Atk. Daudzēriju drāma. 1.15 "Tramps un Krievija", Dokumentāls serials.	15.00 "Planēta Zeme", Dok. daudzēriju filma. 16.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 17.00 "Dzīve Šodien", 18.05 "Muhtars, Pa jaunām pēdām", Seriāls. 19.00 "Sovakar Ziņas", 19.35 "Hokeja laukums", 20.05 "Dārdošie dūmi", Dok. kauza izcīņa futbolā", Atk. 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes raidījums par Kristīgā programma. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Ekstrānsu cīpas 18", Realitātes šovs. 22.40 "Lucifers 2", Seriāls. 23.35 "Leģendas", Seriāls. 0.30 "Grābšanas dienests 911", Spraga sižeta serials. 1.30 "Vīnjas melo labāk 6", 2.05 "UgunsGrēks 11", Seriāls. 3.45 "TV3 ziņas", 4.15 "Bez tabu", Atk. 1.10 "Gājējus ar zīrdziņu", Komēdijs. 2.25 "Smieklīgi videoklipi", 2.45 "Meitene bez adreses", Komēdijs. 4.25 "Moderns spriedums", Realitātes šovs. 5.00 "Mākslas pulss", Dokumentāls cikls. 6.00 "Latvijas valsts himna", 6.03 "1000 jūdzes Kīnā", 6.30 "Animācijas serīts", 7.00 "Kas te? Es te?", Atk. 7.30 "Projekts Nākotne, Deutsche Welle žurnāls", 8.00 "Ceturtdiņa studija", Atk. 8.25 "De facto", Atk. 9.00 "Province", Atk. 9.30 "Neprata cena", Seriāls. 10.00 "Muhtars, Pa jaunām pēdām", Seriāls. 11.55 "Personīgā lieta", Atk. 12.25 "Automoļu raidījums nr. 2, Televīkala skatlogs", Atk. 12.55 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā, Televīkala skatlogs", Atk. 13.25 "Eiropas fokusa, Deutsche Welle žurnāls", 13.55 "Kūku čempions 6: lūdzu, vēl vienu gabalīju", 5.00 "Kvantiko", Seriāls. 5.55 "Ikdienas ainīnas", Komēdijsierāls. 6.25 "Animācijas seriāli",	7.55 "Soli pa solim 5", Komēdijserāls. 8.55 "Kobra 11-12", Seriāls. 10.55 "Televeikala skatlogs", 11.10 "Animācijas seriāls", 11.35 "Palikt vai pārvākties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē žurnāls", 5.00 "Karambal", Humora raidījums par Kristīgā programma. 6.00 "900 sekundes", 8.15 "Vīrietis - vecmāte", Seriāls. 9.20 "Lieliskais gadsimts", Seriāls. 10.25 "Televīzijas veikalš", 11.40 "Kāzu brīnumzeme", 12.40 "Vakariņas četratā", 13.40 "Tētuka metīnas 3", Seriāls. 14.40 "Soli pa solim 5", 15.00 "Vakariņas četratā", 16.55 "Pārvalsti vai pārvāties, Vankūvera 2", Realitātes ūdens. 17.55 "Vakariņas četratā", 18.00 "Dienas ziņas", 19.00 "TV3 ziņas", 19.35 "Bez tabu", 20.20 "Vijnas melo labāk 6", 21.00 "Lielais Gregs", Seriāls. 22.00 "Tēvs Brauns 5", Seriāls. 22.55 "2018.gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā", Atk. 23.10 "Sporta studija", Atk. 23.30 "Vēlē ž

sīkstums -

*Materiāls ir sagatavots ar
Valsts reģionālās
attīstības aģentūras
finansiālu atbalstu no
Latvijas valsts budžeta
lidzekļiem.*

Pie savas mājas Solā 1940.gadā. Anna un Jānis ar pieciem bēniem vēl Solā, rokās mazuļi - dviņi Jānis un Pēteris, līdzās māsiņas, no labās - vecākais dēls Jāzeps. Antons vēl nebija piedzimis. Pēc atgriešanās no Sibīrijas Jāzepa tēva jaunuzcelto māju Solā, vēl nepabeigtu, padomju vara nacionalizēja, pārveda uz centru un pārveidoja par aptiekū, bet vēlāk viņa vēlreiz uzceltā māja 1985.gadā nodega. Par laimi, tēvs to nepiedzivoja. Liktena sitienu dzimtā bijis daudz.

tik tiešām tuviem un mīļiem cilvēkiem,” saka Elīna. Viņai patīk radoši un mākslinieciški izpausties, bet vēl nav īsti pārliecināta, vai dzīvi un darbu saistīs ar mākslu. Ko jauniete nozīmē Bērzpils? “Viennozīmīgi - māju sajūta. Vieta, kur dzīvo mana ģimene, vecvecāki, draugi. Vieta, kur esmu uzaugusi un dzīvoju arī tagad. Bērzpili viss šķiet daudz tuvāks un milāks nekā citviet. Tik pierasts un iemīlots ir lauku miers un māju sajūta, ka ar dzīvi pilsētā to nevar salidzināt. Stipra dzimta man nozīmē kopības sajūtu, atbalstu un cieņu. Mums jāsargā vienam otru, jāsargā savas saknes un tradīcijas. Raciborsku dzimta tik tiešām ir spēcīga un stipra. Ceru, ka mēs visi arī turpmāk spēsim būt tikpat izturīgi, nepazaudēsim viens otru, atvēlēsim laiku, lai biežāk satiktos un vienkārši pabūtu kopā,” saka Elīna piebilstot, ka ģimenē runā latgaliski, un tā ir valoda, kurai noteikti jādzīvo, jo “tā ir ipaša valoda - mums visiem ļoti tuva un svarīga”. Jauniete domā, ka liela nozīme dzīvē ir, ka ģimenē neesi vienīgais bērns. “Brālis un māsa man nozīmē ļoti daudz. Tā ir bezgaliga mīlestība... Mamma un tētis mums daudz iemācījuši, atbalstījuši, bijuši kopā it visos lielajos un mazajos dzīves notikumos. Var tikai apbrinot enerģiju un spēku, ko viņi iegulda, strādājot saimniecībā. Arī vectēvs un vecmamma ir lielisks paraugs, kādam jābūt strādigam cilvēkam, jo pat tagad mums nākas iet un vectēvām teikt, lai atpūšas un nenoslogo sevi, bet viņš jau neklausa un turpina darboties. Mēs visi esam pateicīgi vecvecākiem, ka viņi mums ir, ka savas dzīves laikā ir nemitīgi strādājuši un tik daudz sasniegusi,” lepna par dzimtu ir Elīna Raciborska.

Jānim Raciborskim - 50. Gimenes fotogrāfija uzņemta 2015.gadā, kad Jānis svinēja 50 gadu jubileju.

Pie sienas - Raciborsku dzimtas koks. Tas ir Jāzepa mazmeitas Santas Raciborskas vākts un zīmēts, bet šobrīd tam uzauguši vēl jauni zariņi, kas jāpiezīmē. Viņa atzist, ka dzimtas koks vēl nav pilnīgs, vēl nav atzīmēti arī astoņi mazmazbērni, tāpēc domā, ka darbu vajadzētu izveidot datorizēti, tikai tas aizņem ļoti daudz laika. "To noteikti izdarīšu. Manuprāt, arī maniem bērniem ir svarīgi zināt savus senčus, ne tikai vecākus un vecvecākus," uzskata Santa.

leskats dzimtas albumos

Atmiņas dalās ar dēlu Arvīdu. Jāzepam atmiņu par pagātni ir daudz, bet vieglāk visu atcerēties, ja palūkojas fotogrāfijās. Arvīdam Balvos pieder savas autoskola "Barons R".

Sibīrija, 1956.gads. Līdzās vecākiem Annai un Jāzepam Sibīrijā dzīvoja un auga arī viņu bērni Antons (no kreisās), Leontija, Jāzeps (vidū, 21 gada vecumā), Antonīna un Jānis. Pēteris jau bija celā uz Latviju. Liktenis viņus saudzēja - dzimtenē atgriezās visa ģimene.

Raciborsku dzimtas pirmsākumi. Jāzepa vecmamma Saverka ar vectēvu Jāzepu (pirmajā rindā no kreisās), tētis ar mammu - Anna un Jānis un tēva māsas Rozālija un Agnese,

Gājiens uz kapiem. No Solas, kura atradās aiz Ičas upes un kuru ar pārējo Bērzpils daļu agrāk savienoja vien laipa, ko ik pavasarī palu ūdeni aizskaloja, mirušos uz kapsētu zārkā veda ar laivām. Pārējie bērinieki ceļu mēroja kājām. Laipu pēc paliem vienmēr būvēja no jauna.

Meža dzīvnieks radīts mežam

Rīgas Zoodārzā nogādātais lūsēns jūtas lieliski

Tieši pirms mēneša no pierobežas Viļakas pusē mežstrādnieks Rīgas Zooloģiskajā dārzā nogādāja lūšu mazuli, kas bija pieklidis meža izstrādātājiem cirsmā. Zoodārzā lūsēns nonāca miesās vājš, lai arī tendēts uz komunikāciju. Tagad, apciemojot mazo plēsēju viņa jaunajā mitnē, zvērēns ir uzbarojies, nūpris un kārs rotalāties kā jebkurš kaķu dzimtas pārstāvis.

Zoodārza priekšnieks INGMĀRS LĪDAKA sagaida zoodārza pagalmā un mēs ejam uz karantīnas novietni, kur meža dzīvnieks tagad mitinās. Tur viņam veic arī nepieciešamās medicīniskās manipulācijas. Lūsēns sēž pie būra restotā loga uz balķa un ziņkāri noraugās lejā, kas notiek novietnes pagalmā. Būris ir tikko uzkopts, un Ingmārs aicina iekšā, iepriekš pabridinot lūsēnu neaiztikt: "Vienai reportierei, kura dzīvnieku mēģināja noglāstīt, iekoda rokā." Dzīvnieks absolūti nepievērš uzmanību man, arī es turos malījā, taču ar Ingmāru komunicē labprāt, jau dzirdot vien viņa balsi, skrien klāt, lēkā un rotalājas.

"Kad lūsēnu atveda, viņš bija diezgan sliktā kondīcijā, vājš, līdz ar to bija grūti pateikt, kādos apstākļos dzīvnieks audzis, cik vecs. Iespējams, šī lūšu meitene dzimus vēlāk nekā maijā, kad parasti dzimst mazie lūsēni. Izskaidojums var būt dažāds. Tā ir bijusi jauna lūšu mamma, kurai dzimst pirmie bērni, vai arī bijusi uz robežas - vairoties vai nē. Tagad dzīvnieks ir ļoti labā kondīcijā. Viņam veiktas divas attārpošanas, bet būs nepieciešama trešā. Iekšējie parazīti, vesels zoodārzs, iemetas, ja dzīvnieks ir vairāk vai mazāk novājējis," stāsta I.Līdaka.

Specialists izsaka pārliecību, ka dzīvnieks zoodārzā nav nonācis *pa taisno* no meža, bet pirms tam turēts mājas apstākļos: nu tik būs kaķītis! Bet pēc tam manot, ka kļūst bīstams bērniem vai kā citādi, aizvests uz mežu - tur, kur atrodas cirsmi, jo mežstrādnieki noteikti atrāks. No rīta meža kaķis arī draiski rikšojs cilvēkiem klāt. "Vēl viena pazīme, kas liecina, ka dzīvnieks varētu būt turēts nebrīvē, ir tā, ka, ievietots būri, bez kāda stresa paskatījās apkārt un pienācā padzerties no bļodiņas ūdeni. Meža dzīvnieks nezina, kas ir bļoda, bet pilnīgi noteikti bļodu šis dzīvnieks redzēja ne pirmo reizi," secina I.Līdaka. Atvests uz zoodārzu, dzīvnieks bija jāmodina, jo

Viena lieta ir dzīvnieku likumīgi nomedīt, bet otra, kas ir vēl nehumānāk par medībām, savākt to mājas un mocīt nepiemērotos apstākļos.

gulēja saldā miegā. Uzmodies tas labprāt draudzējās ar zoodārza darbiniekiem. Iepriekš nekas tāds saskarsmē ar lūšu mazuļiem, kas notverti dažādās situācijās un atvesti uz zoodārzu, nebija novērots, lai cik mazi un dumji tie bijuši. Lūsēni vesti uz zoodārzu no Smiltenes un citām vietām. Lūsēns, kas atvests no Smiltenes, kur tas ieklidis kādā piemājas dārzā, ilgus gadus nodzīvojis zoodārza filiālē Kalvenē.

"Beigu process, arī Viļakas gadījumā, bija korekts. Mežstrādnieks, kuram cirsmā pieklīda lūšu mazulis, sazinājās ar dienestiem un nogādāja to zoodārzā, bet, ja lūsēnu kāds bija aiznesis mājās un turējis, tad tas ir pretlikumīgi. Viena lieta ir dzīvnieku likumīgi nomedīt, bet otra, kas ir vēl nehumānāk par medībām, savākt to mājas un mocīt nepiemērotos apstākļos," saka zoodārza vadītājs. Grāmatas "Zoodārzs manā pagalmā" autors, ar kuru savulaik tikās arī balvenieši, zina, ka no lūša nekad nesanāks mājdzīvnieks, tāpat kā tas nekad nebūs cilvēka draugs. Vecumā ap pusotru gadu dzīvniekā sāk raisīties plēsoņas instinkti, viņam ir asi zobi un nagi, pats izauga liels.

Painteresējos, kas ir mūsu meža kaķa ēdienkartē. Ar ko viņu zoodārzā baro? Izrādās, lūšu meitenes ēdienkartē ir liellopu, vistas gaļa, vienreiz nedēļā – trusis. Ar trusi cīņa notiek aptuveni divas dienas, kamēr to saplosa un apēd. Tā ir dabiskāka barība – aknas, nieres, plaušas, asins. Šajā gadījumā lūsēns trusi neplosa dzīvu. Svētdienā lūšu meitenei ir atslodzes diena, jo arī dabā ne

katru dienu dabū medījumu. Jaunie lūsēni būtībā no dzimšanas līdz pavasarim ir atkarīgi no vecākiem. Izdzīvo stiprākie, bet ne visi dzimst pēc plāna. "Lūsēs nav aktivais mednieks, normāls stāvoklis ir, ka lūsēns sēž paslēpies un vēro apkārti, nevis slāj pa mežu," pajoko Ingmārs.

Rīgas Zoodārzā jau ir lūšu eksposīcija. Šogad lūšu pārīm piedzimuši divi mazuļi. Lūšu aizbildņi ir Jēkabpils pilsēta, kuras ģerbonī arī ir lūsis. Jēkabpilīeja jaundzimšuājiem devuši vārdus. Bez šī lūšu mazuļa zoodārzs varēja lieliski iztikt, bet viņš ir te! Tādēļ jādomā par meža zvēra nākotni. I.Līdaka prognozē, ka, visticamāk, jaunu lūšu pāri veidos Kalvenes zoodārzā. Uz turieni pēc pāris nedēļām dosies arī jaunā lūšu meitene no Viļakas pierobežas mežiem. Bet kas dos vārdu mūsu mazulitei? Izrādās, kamēr dzīvnieks atrodas karantīnā, vārdu viņam

Foto - I.Zinkovska

Būri ar lūšu mazuli. Izdzīrdis Ingmāra Līdakas balsi, lūsēns naski steidzas pie viņa. Zvērēnam patīk draiskoties, ipaši, ja viņu vēl paglauda. Tad pēkšņi meža kaķis palecas gaisā un izdara plēsēja cienīgu pirueti, it kā uzkluptu medījumam. Lai cik piesardzīgs ir zoodārza vadītājs, tomēr arī uz viņa pirksta parādās asinis.

nedod. Vārdu piemeklē tad, kad tas nonāk vietā, kur dzīvos pastāvīgi, tādēļ ticams, ka vārdu meža skaitulei piemeklēs Kalvenes zoodārza dzīvnieku kopēji.

Šonedēļ, 14.oktobrī, Rīgas Zoodārzs atzīmēs savu 106.gadienu. Tas tuvākajā laikā cer pabeigt savannas kompleksu, no jauna izveidojot teritorijas desmito daļu ar 330 metru garu pastaigu taku un četrām jauno eksposīciju ēkām. Saistībā ar valsts simtgadi skolēni brauc uz bioloģijas stundām. Valsts finansētā programma apmaksā nodarbiņas zoodārzā programmā "Skolas soma" par tēmu "Latvijas dzīvnieki dabā un kultūrā".

Vai Latvijā iespējamas lāču medības?

Lācis izposta bišu dravas divos novados

Lācis izpostījis ieziemotos bišu stropus divos novados - Baltinavas un Balvu novada Tilžas pagastā. Sabojāti vairāk nekā desmit bišu stropi. Bitenieki ir šokā gan par posta apmēriem un nodarītajiem zaudējumiem, gan par to, ka lācis var atgriezties vēl.

Baltinavas novada jaunais biškopis KASPARS KAŅEPE (i.k. "Labrego") interneta portālā ievietojis video, kurā redzama izpostīta bišu drava. Redzot salauztos bišu stropus un izmētatos bišu rāmīšus, varētu domāt, ka mūspusē plosījusies viesulvētra vai arī stropus izdemolējis piedzērušos jauniešu bars. "Dravā, kas izvietota netālu no Svetūnes ezera, nebiju bijis aptuveni kādu nedēļu vai nedaudz ilgāk. Braucu kārtējā pārbaudē. Ieraugot postažu, pārņēma gan šoks, gan ziņķare. Šoks bija par postu, bet ziņķare mijās ar bailēm. Vai tiešām šeit bijis lācis un vai dzīvnieks vēl neatrodas kaut kur tuvumā," tā brīža izjutās atceras Kaspars. Dravā izārdīti bija vairāk nekā desmit ieziemotie bišu stropi, medus apēsts, bites aizlidojušas uz kaimiņu dravām vai nobeigušās. Paveicies vien bija tas, ka lācis vairāk bija saplosījis stropu koka daļas, bet finiera daļas nē - no tām kaut ko vēl varēja savākt un izmantot. Par notikušo Kaspars informēja Dabas aizsardzības pārvaldi, Lauku atbalsta dienestu, Valsts meža dienestu, Pārtikas un veterināro dienestu. Speciālisti ierādās samērā operatīvi un novērtēja notikušo. Zaudējumi ir lieli, jo jāatjauno gan bišu stropi, gan bišu saimes, līdz ar to no biškopības nozares būs mazāks ienākums. Turklat katrā ieziemotajā stropā atradās arī no 20 līdz 30 kilogramiem medus, kas bija paredzēti kā bišu ziemas barība.

Par to, ka dravā plosījies lācis, šaubu nav, jo dzīvnieks atstājis

savu *vizītkarti*. Tikai jautājums, vai tas bijis viens un tas pats lācis, kas paviesojes arī kaimiņu novadā?

Balvu novada Tilžas pagasta zemnieku saimniecības "Ezerlīči" bišu drava atrodas aptuveni piecus kilometrus no mājām, un tikpat tālu no Baltinavas novadā izpostītās bitenieka Kaspara Kanepes bišu dravas. Abas dravas atrodas arī netālu no Grivas mežu masīva. "Ezerlīču" biteniekiem lācis izpostījis četras bišu saimes, kas noticis vairākos piegājenos. Saimniece SKAIDRĪTE KAŠA stāsta: "Mums lācis pirmo bišu stropu izpostīja jūlijā, tad septembrī un oktobra sākumā, kopā četras saimes. Bišu dravu apmeklējam bieži, tomēr ne gluži katru vakaru. Tas nav iespējams, jo tiek terēta degviela, arī ceļš ir arprātīgs. Greiders te redzēts tikai pavasarī un tagad - pirms vēlēšanām. Lai atbaidītu ķepaini, dravas tuvumā katlā dedzinām gan sintētiskās drēbes, gan dažādus preču iepakojumus. Smaka ir riebīga! Bet cik ilgi tā turas? Ceram, kad sāksies medības ar dzinējiem, sāks šaudīties, varbūt tad lācis vai lāči kaut cik baidisies līst ārā no meža."

Biteniecke spriež, un tas nav viņas vienīgās viedoklis, ka Kaspara bišu dravā *paciemojusies* lāču māte ar bērniem, jo arī mazie lācēni, tāpat kā vilcēni, ir jāapmāca arodā sameklēt sev ēdamo. Un, ja tas vēl ir tāds kārums kā medus! Par to, ka "Ezerlīču" dravu arī apmeklējis lācis, viņai nav šaubu. Tikai tas bijis lācis vinentulnieks. ķepaini redzējis gan vīrs, braucot pa ceļu, gan kaimiņš. Lācis redzēts, gan paceļoties uz pakaļkājām, gan izejam uz ceļa. Ejot pa lāča pēdām, atrasti izēstie un izmētātie medus rāmīši, lāča kaka. Vieta izbrādāta. Vienā no stropiem dzīvnieks izlasījis pat bišu perus, kas ir laba olbaltumviela garajai ziemai. Gudrs dzīvnieks. Mežu valdniekam pat dots vārds Aivariņš! Re, cik mīli, ja vien viņa apciemojumi neradītu finansiālus zaudējumus,

jo viens bišu strops vien maksā aptuveni simts eiro. Kur tad vēl izēstais medus! Par to, ka biškopības saimniecībai nodarīta skāde, pārliecināti arī komisijas locekļi, kas ierādās pārbaudit situāciju. Cik liela būs atlīdzība, grūti spriest. Bitenieki bažījas, kā dravu pasargāt turpmāk, jo lācim ne žogs, ne elektriskais gans nav šķērslis. Māju tuvumā, kur apkārt ganās gan savi, gan kaimiņu lopi, izvietot bites nav iespējams. "Mēs jau 30 gadus *dravojam*, bēgam no lielo zemnieku laukiem dzīlāk dabā, lai medus būtu pēc iespējas tirāks. Bet te atkal cita nelaimē. Acīmredzot lielos mežus sāk izcirst, līdz ar to lāči liet no tiem laukā un meklē barību un patvērumu tuvāk cilvēkiem," secina Skaidrīte.

Nobažījies par to, ka Ziemeļlatgalē aizvien vairāk parādās lāči, kas posta ne vien bišu dravas, bet liek baidīties arī ogotājiem, sēnotājiem un jebkuram cilvēkam, kurš devies mežā, ir arī Vecumu mednieku kolektīva vadītājs ALBERTS DRAVINĀŠ. "Pamatīgu izbili mani mednieki piedzīvoja šī gada dzinējmedību sezonas atklāšanā. Dzenot pirmo mastu, medniekiem garām pagāja lielais lācis. Vietējie mednieki vēl neko, bet kāds rīdzinieks, kurš medī mūsu kolektīvā, bija nobijies ne pa jokam. Ko darīt? Pagājām kādu gabaliņu tālāk un turpinājām medības, kas bija visai veiksmīgas. Pēc medībām vēl saņēmām zvanu no robežsargiem, ka manīts bars vilku. Izdevās nomedīt arī vienu vilku. Bet par lāčiem sūdzas ļoti daudz, galvenokārt par izpostītiem bišu stropiem. Kādam biteniekam, kurš strādāja dravā, divi lāči pagāja garām dienas laikā. Latvijā lāču medības nav atļautas. Bet cik ilgi? Igaunijā pērn nomedīti 43 lāči, lāčus medī Krievijā, tepat - Pleskavas apgabalā. Vai nav pienācis laiks lāču medības atļaut arī Latvijā?" retoriski jautā mednieku kolektīva vadītājs.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Balvu probācijas darbinieki saņem apbalvojumus

Valsts probācijas dienestam - jubileja

2003.gada 7.oktobri izveidoja Valsts probācijas dienestu (VPD), kuram pagājušajā svētdienā apritēja 15 gadu jubileja.

Par godu šim notikumam šodien kultūras pilī "Ziemeļblāzma", Rīgā, notiks VPD konference "Droškai sabiedrībai 15", kura laikā pasniegs arī dienesta augstākos apbalvojumus – zelta un sudraba Goda zīmes. Uz svinīgo pasākumu dosies arī trīs VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības darbinieki. Iepriekšējos gados par augstu darba kvalitāti un nozīmīgu ieguldījumu dienesta pamatdarbības nodrošināšanā ar sudraba Goda zīmi apbalvots gan VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības vadītājs Juris Ragovskis, gan arī šīs pašas struktūrvienības darbiniece Rita Saleniece. Savukārt jau septembrī Daugavpilī VPD vadītājs Mihails Papsujevičs pateicās visiem Latgales reģionā dienestā nodarbinātajiem un sadarbības partneriem par nozīmīgu ieguldījumu dienesta veidošanā un attīstībā. Ar Atzinības rakstiem apbalvoja arī VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības darbiniekus: vadītāju JURI RAGOVSKI, vecāko probācijas speciālisti RITU SALENIECI un probācijas speciālisti SANTU KAĀANI. Savukārt VPD Pateicības pasniedza probācijas speciālistēm AELITAI DIMITRIJEVAI un GUNTAI IMENINOVAI, kā arī vecākajai probācijas speciālistei RITAI KUZNECOVAI. Tāpat VPD dienesta vadītājs pateicās VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības sadarbības partneriem, tostarp bijušajam Balvu rajona tiesas priekšsēdētājam Eduardam Veisam. Pieredzējusais tieslietu sistēmas darbinieks bija viens no pirmajiem tiesnešiem Latvijā sabiedrībā izciešamo sodu piemērošanā un sniedza nenovērtējamu atbalstu VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības izveidošanā un attīstībā.

Balvu kolektīvs – viens no stabilākajiem

Ja VPD nodibināja 2003.gadā, Balvu teritoriālā struktūrvienība darbu uzsāka nepilnus divus gadus vēlāk – 2005.gada 21.janvāri. Šobrīd struktūrvienībā strādā seši darbinieki. Tās ilggadējais vadītājs J.Ragovskis stāsta, ka šo gadu laikā struktūrvienības atbildības lauciņš kļuvis arvien lielāks un probācijas speciālistiem pienākumu netrūkst. "Sākotnēji notika darbs ar probācijas klientu izvērtēšanas ziņojumu sagatavošanu un piespiedu darba izpildes organizēšanu. 2006.gadā sākās arī probācijas klientu uzraudzības īstenošana. Savukārt vēlāk probācijas dienesta speciālisti Balvos uzsāka arī probācijas programmu realizāciju, proti, notika darbs ar klienta domāšanas klūdu novēršanu. Šajā sakarā jāuzsver VPD vadītāja M.Papsujeviča pirms dažām dienām intervijā teiktais, ka 75% no tiem cilvēkiem, kuri bijuši probācijas dienesta redzesloka visā Latvijā, vissazīmējot trīs gadu laikā neizdara jaunus noziedzīgus nodarījumus. Tas ir ne tikai augsts statistikas rādītājs, bet arī drošības garants pārējai sabiedrībai. Protams, netrūkst arī daudz un dažādu citu pienākumu un probācijas dienesta realizēto aktivitāšu," skaidro J.Ragovskis.

Jāpiebilst, ka VPD Balvu teritoriālā struktūrvienības kolektīvs ir arī viens no stabilākajiem starp visiem probācijas dienesta kolektīviem Latvijā, jo kopš 2007.gada nav notikusi kadru mainība. "Salidzinoši mazajās dienesta struktūrvienībās, kā, piemēram, Balvos, to darbiniekiem jābūt universālajiem karējiem. Ir gadījumi, kad attaisnojošu iemeslu dēļ darbā vienlaikus nevar ierasties vairāki darbinieki. Viņu prombūtni pārējie kolēģi kompensē un ir kompetenti, lai paveiktu arī tos darba pienākumus, kuriem viņi ikdienā tik joti nepievēršas. Turklat probācijas speciālistam jābūt arī labam psihologam un viņam jāpiemīt teicamā komunikācijas spejām. Probācijas dienests nav represīva iestāde un darbinieks neprovocē klientu, bet mēģina rast ar viņu kontaktu un sarunu ievirzīt labvēlīgā gultnē. Mūsu mērķis ir palīdzēt cilvēkam saprast, kas jādara, lai palīdzētu veikt pozitīvas izmaiņas viņa uzvedībā. Jebkurā gadījumā probācijas speciālista darbs nav vienkāršs. Tas nereti ir stresa pilns, kurā darbiniekam jāvelta liela intelektuāla piepūle un izturība. Šis darbs prasa arī nepārtrauktu spriedzi, jo, kā zināms, darbs notiek ar to sabiedrības daļu, kas nonākusi konflikta ar likumu. Galvenais ir nepagurt, jo mūsu darbs vērstīs uz sabiedrības drošības nodrošināšanu. Ar šādām domām mēs arī ikdienā strādājam!" uzsver J.Ragovskis.

Notiek aktīva starpinstitucionālā sadarbība

VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības vadītājs J.Ragovskis

Foto - no personīgā arhīva

Svinīgajā pasākumā Daugavpilī. Par godu VPD 15 gadu jubilejai un ieguldītajam darbam svinīgajā pasākumā Daugavpilī apbalvojumus saņēma arī VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības darbinieki un sadarbības partneri. Attēlā no labās pusēs: Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova, VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības probācijas speciāliste Aelita Dimitrijeva, VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības vadītājs Juris Ragovskis, Rugāju novada domes priekšsēdētāja Sandra Kapteine un Viļakas novada Sociālā dienesta vadītāja Ilze Šaicāne.

informē arī par aktualitātēm probācijas dienesta darbā un uzsvēr sadarbību starp iestādēm.

2015.gada 23.novembrī starp VPD, Valsts policiju un Ieslodzījumu vietu pārvaldi tika noslēgta Starpresoru vienošanās "Par sadarbību atkārtotu noziedzīgu nodarījumu pret tikuību un dzimumneizaikaramību izdarīšanas novēršanu". Vienošanās nosaka kārtību, kādā pusēs organizē starpinstitūciju sanāksmes, lai savas kompetences ietvaros novērstu atkārtotus noziedzīgus nodarījumus pret tikuību un dzimumneizaikaramību no to personu pusēs, kuras izcieta notiesāšanas vai soda noteikšanas juridiskās sekas. Šobrīd šāda veida starpinstitūcionalās sanāksmes notiek visā Latvijā, kur tiekas dažādu profesiju pārstāvji, lai nodrošinātu kvalitatīvāku pakalpojuma sniegšanu klientam un vienotos par iespējami labāku problēmsituācijas risinājumu. Starpinstitūciju sanāksmes rīko šādām notiesāto kategorijām: dzimumnoziedzniekiem, nepilngadīgajiem, smagus vardarbīgus noziedzīgus nodarījumus izdarījušajiem, par vardarbības gadījumiem ģimenē un pret bērniem, personām ar garīga rakstura saslimšanām, radikālizētām personām.

Uz starpinstitūciju sanāksmēm aicina arī citus profesionāļus, kuri iesaistīti darbā ar probācijas klientu. Piemēram, pašvaldību institūcijas (sociālos dienestus, bāriņtiesas, pašvaldības policiju), pārstāvju no iestādēm, kurām ir būtiska saistība (informācija) darbā ar probācijas klientiem (mediķus, nevalstisko organizāciju un izglītības iestāžu pārstāvju, kriminālprocesa virzītājus un citus speciālistus). Arī VPD Balvu teritoriālā struktūrvienībā vairākkārt organizētas šādas sanāksmes. Tā 2016.gadā VPD Balvu teritoriālājā sanāksmē sasauktas trīs sanāksmes darbam ar dzimumnoziedzniekiem, 2017.gadā – divas, 2018.gadā – viena. Savukārt par citu kategoriju notiesātājiem 2016.gadā sasaukta viena sanāksme (vardarbība), 2017.gadā – piecas

(vardarbība ģimenē, garīgā saslimšanā), 2018.gadā – viena (nepilngadīgais). "Profesionāļiem tiekoties sanāksmēs, kolegiāli tiek noteikti notiesātā galvenie riski jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanai, kā arī katras institūcijas kompetences robežas veicamie uzdevumi un termiņi. Atkārtotas sanāksmes gadījumā tiek vēlreiz pārskatīti riski, izvērtēti izpildītie uzdevumi, nepieciešamības gadījumā noteikti jauni uzdevumi. Kopumā VPD Balvu teritoriālās struktūrvienības rīkotās šādās sanāksmes piedalījusies dažādu institūciju pārstāvji. Visas iesaistītās pusēs izrādījušas atsaucību, ieinteresētību un profesionalitāti izskatāmajos jautājumos. Šajā laika posmā īpaši laba sadarbība probācijas dienestam izveidojusies ar Viļakas novada Sociālo dienestu," stāsta J.Ragovskis.

Viņš piebilst, ka šī gada 26.aprīlī VPD Balvu teritoriālajā struktūrvienībā tika organizēts arī "Informatīvi izglītojošais seminārs sadarbības partneriem par komandas darbu darbā ar probācijas klientu". Semināru apmeklēja Balvu, Viļakas, Bārtinavas, Rugāju novada Sociālo dienestu, bāriņtiesu, pašvaldības policijas un Valsts policijas pārstāvji. Seminārā tika apskatīta starpinstitūciju sanāksmu būtība, mērķi, uzdevumi un diskutēts par sanāksmu ieguvumiem un grūtībām, ar kurām jāsaskaras ikdienas darbā. Tāpat klātesošie iepazīnās ar darba metodēm, kuras probācijas dienesta darbinieki izmanto darbā ar dzimumnoziedzniekiem. Piemēram, kognitīvi biheviorālā pieeja, kas balstīta uz individuālu un grupu darbu (programmas), praktizējot motivējošas intervēšanas tehnikas, atzīstot klienta stiprās pusēs, lietojot risinājumā centrētu un uz mērķa sasniegšanu fokusētu pieeju, izprotot klientu nelabvēlīgās agrīnās attīstības un traumatisķās pieredzes ietekmi uz pašreizējo klienta uzvedību. "Kopā darot, mēs veidojam drošāku šodienu un liekam stiprus pamatus savai un visas Latvijas nākotnei!" pārliecīnāts J.Ragovskis.

Apbalvojumus saņēmušie sadarbības partneri

Atzinības raksti: VALENTĪNA KOVALEI – bijušajai Balvu rajona prokuratūras virsprokurorei; ANITAI PETROVAI – Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniecei; HELĒNAI LOGINAI – Balvu pamatskolas darbiniecei; ANDRIM MEŽALAM – Viļakas novada Šķilbēnu pagasta pārvaldes vadītājam; JURIM PUŽULIM – Viļakas Valsts ģimnāzijas Ēku un apsaimniekojamās teritorijas pārzinim; SIA "BALVU AUTOTRANSPORTS" kolektīvam.

Valsts probācijas dienesta Pateicības: JANAI LOČMELEI – A/S "Balvu Enerģija" lietvedei; ILMĀRAM LOCĀNAM – Viļakas novada Susāju un Vecumu pagasta pārvaldes vadītājam; ARNIM ŽUGAM – Balvu Sporta skolas saimniecības daļas vadītājam. VPD vadītājs Mihails Papsujevičs pateicās par sadarbību ar Rēzeknes tiesas tiesnesei SIMONAI GMIREKAI, Balvu rajona prokuratūras virsprokurorei SANDRAI KULŠAI, Viļakas novada Sociālā dienesta vadītāji ILZEI ŠAICĀNEI, Rugāju novada domes priekšsēdētājai SANDRAI KAPTEINEI un bijušajam Balvu rajona tiesas priekšsēdētājam EDUARDAM VEISAM.

Nepalaid garām!

26.oktobri no pulksten 10 līdz 14 VPD Balvu teritoriālā struktūrvienībā notiks Atvērto durvju diena. Interesenti var pieteikties līdz 22.oktobrim, zvanot pa tālr. 64507238 vai sūtot informāciju uz e-pastu: balvi@vpd.gov.lv.

Aktuāli

Ar nākamā gada 1.aprili VPD Balvu teritoriālā struktūrvienība darbu turpinās jaunās telpās Balvos, Bērzbils ielā 5 (bijušā kara komisariāta telpās jeb blakus veikalām "Preilis"), kurās līdz minētajam datumam būs paveikti nepieciešamie remontdarbi. Šīs telpas būs atbilstošas mūsdienīmu prasībām – probācijas klientu zona būs nodalīta no darbinieku zonas; būs atsevišķa pārrunu telpa, kas nodrošinās konfidencialitāti, proti, lai sarunas laikā ar klientu nebūtu trešās personas klātbūtne; dienesta telpas būs pieejamas arī personām ar īpašām vajadzībām.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

“Handicraft Festival - Transnational cooperation project”

Nr.18-00-A019.333-000009 pirmās aktivitātes Balvos

2018.gada 5.oktobri Balvu Sakrālās kultūras centrā notika izstādes “Pieskāriens mākslai” atklāšanas pasākums un tikšanās ar māksliniekiem. Izstāde tapisu ELFLA apakšpasākuma 19.3.Starptoriellā un starpvalstu sadarbības projekta “Handicraft Festival - Transnational cooperation project” Nr.18-00-A019.333-000009 ietvaros, sadarbojoties Balvu rajona partneribai, Abulas lauku partneribai Smiltenē un Somijas LAG Karhuseutu.

Izstādes “Pieskāriens mākslai” atklāšanas pasākumā klātesošos uzrunāja Abulas lauku partnerības valdes priekšsēdētāja Svetlana Rozite, Balvu rajona partnerības valdes priekšsēdētāja Liene Pomere un Balvu rajona partnerības stratēģijas administratīvā vadītāja Ilona Džigure.

Sadarbības projekta mērķis ir attīstīt un popularizēt jaunos festivālus visos partneru reģionos. Radīt izpratni par rokdarbiem, mūsdieni tradicionālo tautas mākslu un vides mākslu, lai uzlabotu rokdarbu un amatnieku produktu tirdzniecības veicināšanu. Attīstīt vispārējās zināšanas par mākslas formām un paplašināt atpazistamiņu projektā iesaistīto reģionu māksliniekiem-amatieriem, lai radītu jaunu sadarbību ar vietējiem un starptautiskajiem māksliniekiem un amatniekiem. Abulas, Balvu un Somijas lauku partnerības teritorijā organizēto mākslas nometņu mērķis ir sadarboties vietējās teritorijas iedzīvotājiem: māksliniekiem-amatieriem, amatniekiem, rokdarbniekiem, lai kopīgi iepazītu kultūru, padziļinātu zināšanas par āra veidotām izstādēm. Šo nometņu mērķis ir pilnveidot profesionālās gleznošanas iemaņas, gūt priekšstatu par radīto darbu menedžmentu un gala rezultātā katrā teritorijā izveidot mākslas izstādi.

Organizētājās nometnēs gan Smiltenē, gan Balvos, gan Somijā projekta dalībnieki piedalīsies radošajās darbnīcās. Katrā sadarbības projekta teritorijā tiks piedāvātas dažādas izglītojošas lekcijas, semināri, profesionālu pedagogu vadībā projekta dalībnieki pilnveidos savas mākslinieciskās iemaņas, gleznošas dažādu veidu stilus, diskutēs ar gleznotājiem utt. Nometnes laikā ar projekta dalībniekiem strādās lektori, skolotāji un docētāji. Projekta galvenā nepieciešamība gan Latvijas, gan Somijas VRG teritorijas vietējiem iedzīvotājiem ir *izcelt gaismā* tos māksliniekus, kuriem nepietiek personīgo līdzekļu, lai rīkotu izstādi, māksliniekiem-amatieriem dot iespēju kļūt atpazistamiem ne tikai vietējā teritorijā, bet arī ES. Projekta ietvaros sabiedrībai tiks atklāti jauni mākslinieki un talanti, popularizēti dažādi mākslas darbi dažādu kultūras festivālu laikā, kā arī būs iespēja apgūt mākslas, amatieru, rokdarbu tirdzniecības menedžmentu.

Projekta aktivitātē tika aicināti piedalīties Ziemeļlatgales

iedzīvotāji, aptverot Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadus – kādreizējo Balvu rajona teritoriju. Dalību projekta aktivitātē pieteica 19 dalībnieki, no kuriem Balvu novadu pārstāv 9 mākslinieki, Baltinavas novadu – 3, Rugāju novadu – 2, Viļakas novadu – 5.

Gribam teikt PALDIES katram māksliniekam: Agnesei Bleiderei par ieinteresētību un radošu izpausmi, parādot lelli “Matroška” citā skatījumā – apleznojot ar Merilinas Monroe tēlu. Inai Bankovai par vērtībām, par gleznās parādito ģimenes mantojumu. Dinai Babānei par krāsu košumu ziedu gleznās. Ligai Podkovirinai par ieinteresētību, lai gūtu pieredzi, ko tālāk nodot mākslas skolas audzēkņiem. Dacei Loginai par sapņu lidojumiem un, kā viņa pati teica: “Projekts ir lieliska iespēja, kas ļaus pašam radoši izpausties, jo ikdienas darbā tiek daudz ieguldīts, mācot mākslu mākslas skolas bērniem.” Raivim Nikolajevam un Ingai Greiškānei par mākslas pasaules skatījumu ar fotogrāfiju palidzību. Inesei Matisānei par to, ka savu gleznošanas hobiju varēs pilnveidot un atsākt gleznot. Ilonai Čakānei par ieinteresētību un vēlmi parādīt savu radošo veikumu, kas top gan pašmācības ceļā, gan dažādos kursos pie profesionāliem māksliniekiem. Baltinavas jaunietēm Megijai Bukšai un Egijai Ločmelei par uzdrīkstēšanos un vēlmi gūt jaunu pieredzi, sadarbību. Ingai Trupovniecei par interesantu radošo izpausmi – glezna, kur friziera rokās šķēres ne matus griež, bet merino vilnu, kas ar krāsu tonu bagātību pārtop mākslas darbiņos. Mārai Šaicānei par vēlmi radoši līdzdarboties. Libai Ločmelei par savu radošo piennesumu Viļakas novadam, uzsākot keramikas darbnīcas izveidi un izstāde parādot netradicionālās keramikas tehnikas mākslas darbu. Diānai Rēvaldei par izsmalcinātu galvas rotu pērlīšu pinumā. Lienei Pipurei par to, ka projekta aktivitātēs ļaus izrauties no ikdienas, dodot iespēju pabūt radošā sabiedrībā. Ligai Ikstenai par vēlmi sadarboties un gūt pieredzi, ko turpmāk varēs nodot saviem audzēkņiem. Zanei Krivišai par uzdrīkstēšanos parādīt savu radošo veikumu. Antai Zeltinai par savdabīgo krāsu pašizteikšanās veidu.

Projekta koordinatori saka lielu paldies Anitai Kairišai par palidzību projekta dalībnieku atlases procesā un izstādes noformēšanā.

Izstāde “Pieskāriens mākslai” skatāma Balvu Sakrālās kultūras centrā no 2018.gada 5. līdz 31.oktobrim. Laipni aicināti!

IEVA LEIŠAVNIECE, biedrības “Balvu rajona partnerība” administratīvās vadītājas asistente, finansu vadītāja, “Handicraft Festival-Transnational cooperation project” koordinatore

Izstādes dalībnieki un apmeklētāji.

Abulas lauku partnerības projektu koordinatore Maira Kupriša un valdes priekšsēdētāja Svetlana Rozīte.

Apliecinājumu par piedalīšanos projekta saņem Viļakas novada pārstāve Liba Ločmele, ko viņai pasniedz VRG stratēģijas administratīvā vadītāja Ilona Džigure.

Baltinavas novada pārstāves ar VRG Balvu rajona partnerības valdes priekšsēdētāju Lieni Pomeri un projekta koordinatori Ievu Leišavnieci.

Pērk

4PLUS **PĒRK APSES ZĀGBALĀKUS.**
Alūksnē, Merķeļa ielā 20,
un pie ceļa visā Latgalē un Vidzemē
Tālr. 29276883

SIA "CĒSU GALĀS KOMBINĀTS"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 ● 25573447 ● 29172343

SIA ALŅIAS IEPĒRK ZĀGBALĀKUS EUR/m ³					
Egle					
Diametrs	Ganums	3,7	4,3	4,9	5,5
	14-17	50	45	50	50
	18-24	70	66	75	66
	25+	70	66	75	66
Diametrs	Ganums	3,7	4,3	4,9	5,5
	14-17	50	50	50	50
	18-24	68	64	70	64
	25+	68	64	70	64
Garumus iepriekš saskanot! Piegādes vieta: Varkālāni. Ir transports! www.alnias.lv					
SAMAKSA VIENAS DIENAS LAIKĀ! Tālr. 29806775, 25916403, 64866070					

**SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Ikvienam ir iespēja iši un
konkrēti pateikt paldies kādam
labvēlim, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam. Dārgi
tas nemaksās - tikai 3 euro par
25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Sirsniģi pateicamies Tēvam Aleksandram, "Smiltāja" un M.Berķes kolektīviem, radiem, kaimiņiem, draugiem, visiem, kuri atbalstīja mūs vissmagākajā brīdī, kad mūžībā pavadījām māmulīti un brāli Juri.

TUVINIEKI

Afiša

*Sākums 7.lpp.

20.oktobrī plkst. 18.00 tautas namā Litenes amatierteātra izrāde Otto Švarcs "Boksa meistars". Komēdija 3 cēlienos. Režisore S.Locāne. Ieejas makas - EUR 2, skolēniem - EUR 1.

Vilakā

13.oktobrī plkst. 12.00 pensionāru saietu nama zālē, Parka ielā -2, dāmu klubs "Marienhauzena" aicina uz PSALMU DZIEDĀJUMIEM par mūžībā aizgaušiem tuviniekiem.

14. oktobrī plkst. 15.00 kultūras namā prasmju skola "Ar šodienas acīm". Radošās darbnīcas - mācāmies darināt skaitas, dažādas oriģinālas lietas no nevajadzīgām lietām, meistarū S.Veinas, E. Zarembas-Krīgeres un V.Bečas vadībā.

Mednevā

19. oktobrī plkst. 19.00 tautas namā Imanta Kaluga piemiņas balle "Es paliku dziesmā" kopā ar "Mednevas puikām", Vili Cibuli un Rūtu, "Unknow Artist" un Ralfu. Ieejas maksa līdz plkst. 23.00 - EUR 2, vēlāk -EUR 2,50.

Vilakas Novada muzejā

☐ Vilakas pilsētas un tās tuvākās apkārtnes vēsture no 13.gs. līdz mūsdienām - nozīmīgākie notikumi, izcilākās personības un laikmeta liecības. ☐ Katoļu biskapiem Kazimiram Dujbīnskim un Valerianam Zondakam veltītajā piemiņas istabā aplūkojami garīdznieku amata piederumi un personīgās lietas. ☐ Novada kristīgo draudžu - katoļu, pareizticīgo un luterānu – vēsture.

Baltinavā

Novada muzejā skatāma fotoizstāde "Latvijas dabas spēks un skaistums".

20.oktobrī plkst. 21.00 kultūras namā "OTTO" jubilejas ballīte. Piedalās "Brugis", "Vēja Runa", Nikolajs Puzikovs, DJ Barik, DJ Kosmoss, starplaikos atrakcijas. Darbosies kafejnica. Ieeja līdz plkst. 22.00 - EUR 4, vēlāk - EUR 5.

No 18. līdz 31.oktobrim Baltinavas Romas katoļu baznīcā notiks akcija "100 stundas lūgsmes par Latviju". Individuālajai lūgšanai stundai pieteikties pie Marijas Skabas.

Lazdukalnā

12.oktobrī plkst. 22.00 saietu namā lielā šlāgerballe. Par balles dejām parūpēsies fantastiska puišu kompānija, kas ar savām balsīm jūs iekustīnās kādā galvu reibinošā valšā virpulī. Grupa "Green Light", Juris Ķirsons, Lauris Neilands. Pārraukuma mirklīs jūs priecēs DJ Dāvis Poļaks un par apgaismojumu parūpēsies VJ Kosmoss. Ieejas maksa - EUR 4, pēc plkst. 23.00 - EUR 6.

27.oktobrī plkst. 18.00 saietu namā amatierteātru pasākums "Šurp grāmatas, uz skolu, es esmu aktieris". Pasākumā aicināti piedalīties amatierteātri no Balviem, Vilakas, Rēzeknes, Madonas, Lubānas, Valkas, Gulbenes un Alūksnes novadiem. Ieejas maksa - EUR 1,50.

PĒRKAM

* Augošu koku cirsmas
un sortimentus pie ceļa;

* Papīrmalku ostās:
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža Ipašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestāgošanā;
- Palīdzam iešniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com/lv

Pērk mežu ar zemi un
cirsmas izstrādei. Tālr. 27876697.

SIA "MEŽA APSAIMNIEKOTĀJS"
PĒRK MEŽUS AR ZEMI UN
CIRSMAS. TĀLR. 26106 212.

Pērk apaugumus. Tālr. 26211223.

SIA "EKRA Skogur" pērk
izstrādātus, dalēji izstrādātus,
aizaugušus ipašumus.
Tālr. 29224449.

Pērk 2-istabu dzīvokli centrā.
Tālr. 26336051.

Pērk garāžu Balvos.
Tālr. 29488442.

Pērk zirgus. Tālr. 26477904.

Pērk traktori T-16; T-25; T-40;
MTZ-52/80/82. Traktora piekabi.
Tālr. 29485804.

Pērk ūdens boileri (mucu), 300 litri.
Tālr. 28379136.

Apsveikumi

Laime toreiz vārtus vēra,
Kad jums kāra šūpulīti.
Ver, Laimīte, šodien vārtus,
Kopā dzīvi uzsākat.

Miļi sveicam **Daci Ločmeli** un **Ritvaru Carevu**,

uzsākat kopējo dzīves ceļu!

Vēlam, lai jums nekad netrūkst pavasara svaiguma, vasaras
siltuma, rudens dāsnuma un ziemas miera!

Leicānu ģimene

Vēlam Tev mirdzošas debesis,
Tev zaļus kalnus un lejas.
Lai piepildās vēlējums šis kā
sapnis no skaistas dzegas.

Vairāk par mantu un zeltu
Spēj dāvāt cilvēka sirds.
Lūk, tāpēc šīs rindas Tev veltām,
Par to šīs paldies Tev mirdz.

Miļi sveicam **Zinu Supi** skaistajos dzīves svētkos!
Vēlam laimi, kas nebeidzas, darbus, kas spēcina, veiksmi,
kas nekad neatstāj. Miļš paldies par atsaucību.
Inese, Juris, Zina S., Anastasijs, Jānis S.

Dažādi

VĒTKALS DZINSU STILS

- * Jauna rudens kolekcija
- * Siltināti dzīnsi
- * Lieli un loti lieli izmēri
- * Staru saisināšana
BEZ MAKSAS!!!

Balvi, Brīvības 62 (auto lieciet pagalmā)

Veikalā "Dauteks"
jauns piedāvājums
gulta veļai; zeķem; zeķbīksēm;
"Laumas" sieviešu veļai.
Balvi, Brīvības 46b, tālr. 25928205

SIA "B.B Galdniecība" izgatavo visa
veida lamināta mēbeles.

Tālr. 25157088.

Dūmvadu, ventilāciju, apkures
ieriču, dūmeju apsekošana, tīrīšana,
remonts, izgatavošana,
mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana.
Materiālu piegāde. Tālr. 22363236.

Piegādā granti, smilts, šķembas,
melnzemi. Remontē piebraucamos
celiņus. Iemontē ūdensvadu,
kanalizāciju. Tālr. 28398548.

Dāvina 2 kakēnus. Tālr. 29383776.

Dāvina kakēnus. Tālr. 28301154.

Pārdod

Pārdod 2-istabu dzīvokli Balvos,
3. stāvā, mājas vidus.
Tālr. 20363666.

Pārdod sausu, skaldītu malku.
Tālr. 25442582.

Pārdod dāzu ar dārza mājiņu
"Ezermalā-2"; ledusskapi *Indesit*,
lielais, 2 gadus lietots; viendurvju
drēbju skapi ar atvilkni, kājmināmās
Zinger šūjmašīnas. Tālr. 26425137.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa.
Cena 23 EUR/berkubs.
Piegādes apjoms 7 berkburi.
Tālr. 25543700.

Pārdod metāla jumtus un
noteksistēmas no ražotāja.
Cena no 4,95 EUR/m².
Tālr. 28382940.

Pārdod lopbarībai: puscukurbetes,
burkānus, kartupeļus, graudus,
siena rullus. Tālr. 25442582.

Pārdod slaucamas govīs.
Tālr. 28360414.

Pārdod govi.
Tālr. 26578309.

Pārdod HM (75%) melnraibu, gadu
vecu teli. Tālr. 28388758.

Pārdod grūsnu teli. Tālr. 29113080.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 26124319.

Pārdod 'Vācu aitu suņa' kucēnus.
Tālr. 29476435.

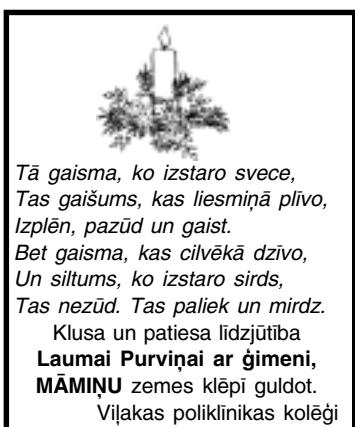
Pārdod skrējpiles (pudejpiles);
adatas vilnas zeķes. Tālr. 26978170.

Lēti pārdod bufeti ar penālu.
Tālr. 25970692.

Lēti pārdod šamota kieģeļus.
Tālr. 28682838.

Pārdod krāsnis (podīju; ar šķidro
kurināmo); sadzives lietas.
Tālr. 26273056.

Pārdod Audi A4, benzīns, 1996.g.
Tālr. 27876381.

Tā gaisma, ko izstaro svece,
Tas gaišums, kas liesmiņā plivo,
Izplēn, pazūd un gaist.
Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek un mirdz.
Klusa un patiesa līdzjūtība
Laumai Purviņai ar ģimenei,
MĀMINU zemes klēpi guldot.
Vilakas poliklinikas kolēgi

Tu - saules ceļš un labā avots biji,
Kam, rīmstot tecēt, mūsu sirdis
paliek
Joprojām mīlestības vilnis balts.

Kad pa zeltaino lapu taku mūžībā
jāpavada miljā MĀMULITE, mūsu
klusa un patiesa līdzjūtība Laumai
Purviņai un viņas ģimenei.

Maruta, Aivis, Evita, Valērijs, Arta,
Kristaps, Iveta, Juris, Linda, Ingus

Apsedz, Dieviņ, zvaigžņu sagšu,
Klāj mākoņu paladziņu,
Apklusoši mātes soli,
Dzīves ceļu staigājot.

Dalām bēdu smagumu un izsakām
visdzīlāko līdzjūtību Laumai
Purviņai un viņas ģimenei,
MĀMINU mūžības celā pavadot.

Macānu ģimenes

Tavas rokas caur mūžību jūtu,
Tavas rūpes joprojām man klat,
Viss šai pasaulē niecīgs un zūdošs,
Tava mīla vien nepazūd, māt.

(K.Apšķrima)

Mūsu dziļa līdzjūtība Laumai
Purviņai, MAMMU smilšu kalniņā
pavadot.

Žiguru pamatskolas skolotāji

Kur es savas sāpes likšu,
Kam nu līgšu spēku dot...
Es vairs tevi nesatikšu,
Visu mūžu dzivojot.

(Z.Purvs)

Kad mūžības celā devusies
MĀMINA, lai mūsu patiesie
mierinājuma vārdi dod spēku un
atbalstu sāpu brīdi Laumai
Purviņai un pārējiem tuviniekiem.

Edita, Leontīns

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat -
Ar citām pukēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt. (M.Zviedre)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Laumai Purviņai un tuviniekiem,
MĀMINU zemes klēpi guldot.

Vilakas novada Izglītības, kultūras
un sporta pārvalde

Kaut mēs spētu māmuliitei
Mūža miegu sasildīt,
Klājot siltu villainīti,
Sedzot baltu paladziņu.

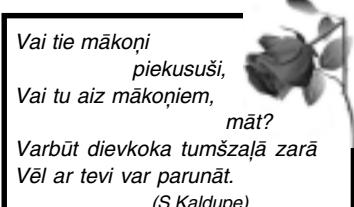
(V.Kokle-Liņja)

Mūsu visdzīlākā līdzjūtība Laumai
Purviņai ar ģimeni, MĀMINU
mūžības celā pavadot.
A. Klimoviča, Kuduru ģimene

Mēs klusējot paliekam...
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
dakterei Laumai Purviņai un
tuviniekiem, MĀMINU kapu kalniņā
guldot.

A.Stubailovas ģimenes ārsta prakse

Vai tie mākoņi
piekususi,
Vai tu aiz mākoņiem,
māt?
Varbūt dievkoka tumšaļā zarā
Vēl ar tevi var parunāt.
(S.Kaldupe)

Kad ir rimušas MĀMINAS
darbīgas rokas, lai zaudējuma
sāpes ātrāk pārtop gaišas
atmiņas, jo māmiņas mīlestība
silda arī pēc viņas aiziešanas.
Patiesa līdzjūtība Lolitai Priedei
un piederīgajiem.

Klasesbiedri

Zeme deva, zeme nēma,
Zeme visu nenolēma -
Labi darbi, miljā vārdi
Paliks vienmēr šai Saulē.
Mūsu visdzīlāko līdzjūtību
Guntaram Šīriņam un viņa
ģimenei, TĒVU kapu kalniņā
pavadot.
MMK "Žiguri" mednieki

Krustu krustām zemes ceļi,
Tavs celiņš izstaigāts.
Dod, Dieviņ, dvēselei
Vieglu ceļu viņsaulē. (K.Skalbe)
Izsakām patiesu līdzjūtību Šīriņu
ģimenei, TĒVU, VĪRATĒVU un
VECTĒVU mūžības celā pavadot.
Miņinu ģimene, Gaļina, Dace

Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts viss.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Ingrīdai Šīriņai un pārējiem
tuviniekiem, VĪRATĒVU mūžības
celā pavadot.
Edita, Leontīns

Ir katrs mūžs kā pērļu savērums,
Tas virknējas no dienām, nedienām,
Raibs priekos, sāpēs izaug paleņām,
Līdz pienāk rudens augļu savākums.
(A.Balodis)

Skumju un atvadu brīdi izsakām
līdzjūtību Guntaram Šīriņam un
tuviniekiem, tēvu mūžībā pavadot.
Līga, Valdis, Ivo

Izsakām patiesu līdzjūtību dēlam
Arvidam Priedem ar ģimeni,
meitai Lolitai, MĀMULINU
mūžības celā pavadot.
Guruļova, Vanaga ģimene,
Trofimova

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkt.
Mīlas rokas ziedus noklās
Un tev silti vienmēr būs.

Klusi skumstot un jūtot dvēseles
sāpes, izsakām patiesu līdzjūtību
Egitai un Arvidam ar ģimeni,
vīramāti, māti, vecmāmiņu
AINU PRIEDI mūžībā pavadot.
Salona "Elija" kolektīvs

Lai sapnis baltais viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem
spārniem sedz.
Izsakām patiesu līdzjūtību
Linardam un tuviniekiem, no
VECMĀMIŅAS uz mūžu atvadoties.
Balvu Valsts ģimnāzijas 7.d klase,
audzinātāja, vecāki

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Jānim Vecajam, sievu DAIGU
pavadot mūžības celā.
Kaimiņi: Tihomirova, Sergejevi,
Jevdokimova, Puka, Elkste, Āboliņa

Mēs klusējot paliekam...
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs. (N.Dzirkale)
Esam kopā un izsakām visdzīlāko
līdzjūtību bērniem, mazbērniem,
vīram, miljā DAIGU mūžības celā
pavadot.
Usinu, Dimitrijevu ģimenes

Veļu un mūžības celos,
Māt, tev jābūt par staru,
Katrā gaitā joprojām
Līdzās ko sajust es varu.
(K.Apšķrima)

Klusa un patiesa līdzjūtība sāpu brīdi
Mārtiņam Vecajam, MĀTI kapu
kalniņā pavadot.
VUGD LRB Balvu daļa

Rudens krāso pilādžkokus sārtus,
Gājputni ar vasaru prom trauc,
Bet tev mūžība ver miera vārtus,
Sāpes rimst un lielais klusums sauc.
(L.Sāgumeža-Nāgele)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Jānim Vecajam un piederīgajiem,
SIEVU mūžības celā pavadot.
Leonida Ikaunieka ģimene

Koks nezin, kas vētrā tas lūzis,
Ne cilvēka sirds, kad puķstēt tā
stās...
Mūsu patiesa līdzjūtība Karinai,
Mārtiņam Vecajiem un
piederīgajiem, DAIGU VECO
mūžībā pavadot.
Biedrības "Latvijas Samariešu
apvienība" Balvu nodaļas kolēgi

Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņas būs.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību Jānim,
Sanitai un Mārtiņam ar ģimeni,
sievu, māmiņu DAIGU mūžības celā
pavadot.
Bijušie laboratorijas kolēgi

Raud rudens vēji un debesis raud,
Rūgtas lāses pelēki mākoņi slaka,
Un tikai sāpes... Un vārdu nav...
Kad pēkšni mūžībā aizvajas taka.
Mūsu atbalsts un visdzīlākā
līdzjūtība Jānim Vecajam, pavadot
SIEVU pēdējā gaitā.

Avārijas dienesta kolēgi

Klusiem soļiem, miljēm vārdiem
Savu mūžu vadījusi.
Daudz darbiņu mācījusi,
Padomiņu atstājusi.
Mūsu patiesa līdzjūtība Vīviānai un
Adriānam, VECMĀMIŅU mūžībā
pavadot.

Rekavas vidusskolas 3., 8.klase un
audzinātājas

Zvaigznes neizgaist, tās tālumā rit
Un deg, un mūžīgi debesis mīrīz.
Arī no cilvēka paliek
Mūža darbs, ko sildījusi sirds.
Izsakām patiesu līdzjūtību
tuviniekiem, REGĪNU LOČMELI
mūžības celā pavadot.

Briežuciema pagasta pārvaldes
kolektīvs

Vai, zemīte, tev pietrūka,
Smilšu gultā gulētāju,
Ka tu mani arī sauci
Zem savām velēnām.
Eduard, mūsu visdzīlākā
līdzjūtība, pavadot VECMĀMIŅU
mūžības celos.

Viduču pamatskolas 6.klases
skolēni, vecāki, audzinātāja

Tik grūti ticēt, ka nekad
vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi
parunāt,
Un tavu smaidu - vienkāršu un
siltu
Mēs paturēsim tikai atmiņas.
(G.Selga)

Kad negaiditi pienākusi diena,
kas līdzi atnesa smeldzošas
sāpes, šajā skumju un atvadu
brīdi esam kopā ar bērniem
Gitu un Arni, pavadot māmiņu
VELTU NAGLI-SENKU mūžībā.

Valda, Ārija, Pēteris, Anna K.,
Luda, Līga, Marija, Anna J.

(G.Selga)

Kad negaiditi pienākusi diena,
kas līdzi atnesa smeldzošas
sāpes, šajā skumju un atvadu
brīdi esam kopā ar bērniem
Gitu un Arni, pavadot māmiņu
VELTU NAGLI-SENKU mūžībā.

Valda, Ārija, Pēteris, Anna K.,
Luda, Līga, Marija, Anna J.

(G.Selga)

Kad pārārīgi pārtrūcis
LILIJAS RIŽANOVAS dzīves
pavediens, lai mūsu mierinājuma
vārdi kaut nedaudz palidz pārvāret
sāpu smagumu tuviniekiem.

Tu katram viena, tikai viena,
Kurai kā pie saules bērni turas klāt,
Tāpēc ir tik grūti, skumjām asarām
birstat,

Uz mūžu zemei tevi atdot, māt.
Izsakām patiesu līdzjūtību Alefintai
Šaicānei, guldot miljā MĀMINU
zemes klēpi.

SIA "Daiļrade-Koks" Vilakas ceha
kolektīvs

Tumša diena, migla krita,
Eglu zaros vēji elš.
Tavas dzīves saule dzisa,
Satrūkst tavs mūža ceļš.
(P.Priede)

Kad pārārīgi pārtrūcis
LILIJAS RIŽANOVAS dzīves
pavediens, lai mūsu mierinājuma
vārdi kaut nedaudz palidz pārvāret
sāpu smagumu tuviniekiem.

Kolēgi "Lattelecom"

Es aizeju, kaut viss te loti, loti patik
Un gribētos vēl ilgi, ilgi būt.
Varbūt tur brīnumu var satikt,
Ko te dzīve neatlāva gūt.

(O.Vācietis)

Izsakām dziļu līdzjūtību vīram,
dēlam, mammai,
LILIJU RIŽANOVU pārārīgi
zaudējot.

"Lattelecom" bijušā Balvu iecirknā
kolēges - Vera, Olga, Zina

No atmiņām paliek tik starojums
maigs

Tā kā liedagā saulrieta pēdas...
Izsakām patiesu līdzjūtību sāpu
brīdi Reinim Gabrānam, MĀTI
mūžības celā pavadot.

Tilžas vidusskolas bijušie
klasesbiedri un audzinātāja

Pierimst soli, klusē domas,
Neskan mīļas mātes balss.
Tikai klusa sāpe sirdi
Ilgi vēl pēc viņas saukus.

(E.Zālīte)

Anītiņ, skumju brīdi esam kopā ar
Tevi, MĀMULINU aizsaulē pavadot.

Tilžas vidusskolas bijušie

klasesbiedri

Kā putni aiziet dusēt
Gar vakara debess malu,
Tā aiziet mūsu mīlie
Uz kluoso mūžības salu.

(K.Skalbe)

Izsakām patiesu līdzjūtību
Aleksandram Smirnovam un
pārējiem tuviniekiem, MĀSU
mūžībā pavadot.

Tabori, Maksimovi

Par to, ka blakus bijām,
Kopā kādu gabalu gājām,
Paldies par to sakām
Un kluosi vēlam brīdi šajā,
Saldu dusu mūža mājā.